

Xuraman MURADOVA

*Sənə məktub
yazacam...*

Bakı - 2022

Redaktor: **Nəcibə İLKİN**
şair-publisist, yazıçı
AYB-nin, AJB-nin,
İraq-Türkmən Ədəbiyyat
Yazarlar Birliyinin üzvü,
Prezident mükafatçısı

Xuraman Muradova,
“Sənə məktub yazacam”
Bakı, «İMZA» nəşrlər evi, 2022, 168 səh.

Uzun illərdi sahibkar kimi çalışan, xeyirxah insan kimi tanınan və sevilən Xuraman Muradova vətənə, xalqa olan sevgi hisslərini, duyğularını poeziyanın dilində qələmə almağı bacarıb. İncə ruhlu şeirləri ilə oxucu qəlbina yol tapıb.

İSBN 978-9952-37-440-1

© **Xuraman MURADOVA - 2022**

Tərcümeyi-hal

Xuraman İsmayıl qızı Muradova 22 avqust 1965-ci ildə Goranboy rayonu Xanqərvənd kəndində anadan olmuşdur. Əslən Laçın rayonundandır. 1982-ci ildə Azərbaycan Dövlət Memarlıq Universtetinə daxil olmuş və 1988 -ci ildə oranı bitirmişdir. 1990-cı ildən etibarən Azərbaycan Dövlət Maddi Texniki Təchizat Nazirliyində mühəndis kimi fəaliyyət göstərmiş və elə həmin vaxtdan sahibkarlıqla məşğul olmağa başlamışdır. 2009-cu ildə özəl Tibb Mərkəzi -“Milan” Hosptalı yaratmış və bu günə qədər həmin hospitalın təsisçi direktoru kimi fəaliyyət göstərir. Tibb sahəsində gördüyü işlərə görə 2019-cu ildən etibarən Avropa Tibb Assosiasiyasının - EPMA-nın üzvüdür.

Xuraman Muradova bu illər ərzində çoxlu fəxri fərman və mükafatlarla təltif olunub:

1. 2021-ci ilin dekabr ayında Avropa Tibb Assosiasiyası tərəfindən İdarəçilik üzrə Oksford Akademik İttifaqının İdarəçilik üzrə Professoru adına layiq görülüb.

2. Dünya Azərbaycanlıları Diaspor Təşkilatının “Buta” mükafatına və Azərbaycan Sahibkar Qadınlar İctimai Birliyi tərəfindən “Xurşidbanu Natəvan” mükafatına layiq görülüb.

3. 2021-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Dövlətçilik siyasətini uğurla həyata keçirdiyinə görə Parlamentinsesi. az xəbər portalı tərəfindən “Şərəfli ömür” fəxri media mükafatı ilə təltif olunub.

4. 44 günlük Vətən Müharibəsi dövründə şəhid ailələrinə, Qazilərə Sahibkarı olduğu “Milan Hospital” özəl klinikasında təmənnasız xidmətlərə görə, Xüsusi Təyinatlı Qüvvələr Komandanlığı tərəfindən Fəxri Fərman və “Vətənim, Bayrağım, Şərəfim” mükafatına layiq görülmüşdür.

5. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda aparılmış Vətən müharibəsi dövründə vətən qarşısında vətəndaşlıq borcunu layiqincə yerinə yetirdiyinə və misilsiz əməyinə görə N saylı Hərbi hissə komandanlığı, eləcə də Naxçıvan Əlahiddə Ümumqoşun Ordu Komandanlığı tərəfindən, Azərbaycan Döyüş Sənədləri Federasiyasının fəxri fərmanı ilə təltif olunub.

6. Vətən müharibəsində cəbhəyə göstərdiyi köməyə, Qazilərimizə göstərdiyi təmənnasız müalicələrə görə bir neçə Rayon İcra Hakimiyyəti tərəfindən fəxri fərmanla təltif edilib.

7. Azərbaycan “Qarabağ Qaziləri” İctimai Birliyinin Gənc Qazilər Filialı tərəfindən 44 günlük Vətən müharibəsində və ondan sonrakı dövrdə nümayiş etdirdiyi birliyə, bərabərliyə, arxa cəbhədə yaralı əsgər, zabitlərə göstərdiyi müa-

yinə-müalicə, diqqət, qayğı və xidmətlərə görə fəxri fərmanla təltif olunub.

8. 2022-ci il fevralın 21-də “Qazilər, Vətən Müharibəsi iştirakçılarına və ailələrinə Sosial Dəstək” İctimai Birliyinin fəxri üzvü seçilib.

9. 31.05.2022-ci ildə Azərbaycan Respublikası “Şəhid Ailələrinə Yardım və Hüquqlarının müdafiəsi” İctimai Birliyinə fəxri üzv seçilib.

10. 2021-2022-ci illərdə Qardaş Türkiyədə keçirilən festivalda sahibkar kimi iştirak edən Xuraman Muradova “Milan Hospitalı ilin ən iyi qrupu” ödülinə layiq görülmüşdür.

11. 10.12.2022-ci ildə televiziya lahiyəsi əsasında keçirilən tədbirdə “Qızıl Əllər Milli Mükafatı”na layiq görülmüşdür.

İki övladı var. “Sənə məktub yazacam...” şairin oxucularla ilk görüşüdür.

Yaşa səni, Xuramanım

*Şəhid ailələrini, qaziləri təmənnəsiz müalicə edən «Milan»
Hospitalına, onun rəhbəri
Xuraman xanım Muradovaya*

Döyüşlərdə səngər-səngər həlak olan,
o pak olan şəhidlərim!
Torpaq deyib, torpaq olan şəhidlərim!
Sizdən bizə əmanətmişiz sizdən deyən qazilərim!
Hərəsi bir şeirim-sözüm şah əsərim.
Tariximə yeni tarix yazanlarım!
Qarabağ partizanlarım!
Dəmir yumruq bayrağıdır bu millətin.
Harda qalxdı orda gördük üzünü haqq-ədalətin.

O, Ali Baş Komandanın öz adıydı, öz imzası.
O səngərdən başlayırdı Azərbaycan epoxası!
Siz ey şəhid anaları, bacılarım!
Gedənlərin töhfəsidir ağrılarım, acılarım.
Yaşa səni Vətən qızı, Xuramanım!
O qızların seçilib-sayılan qızı!
Ana çağır, sən ana de, oğul şəhid analara.
İndi oğul əvəzisen, sən onlara.
Sən ana de, analara!

Nəriman Həsənzadə
Azərbaycan xalq şairi

Sənə məktub yazacam

Bəstə: Ruslan Səfəroğlu

İfa: Mirələm Mirələmov

Sənə məktub yazacam...
Yazacam şirin dillə.
Könlünü ovunduran-
Yazacam, üç-beş cümlə.

Sənə məktub yazacam...
Yağışın yağmasından.
Küləyin əsməsindən,
Günəşin doğmasından...

Nəbilim daha nədən,
Yazılası çox şey var....
Amma yazmayacam mən,
Sənə olan sevgimdən...

Sənə məktub yazacam,
Ya bu gün, ya da sabah.
Əsas odur yazacam,
Amma oxu, sən Allah.

Sənə məktub yazacam,
Xatirəmdəki izdən.
Sənə məktub yazacam,
Yerdən, göydən, dənizdən.

Sevdiyim nələr varsa
Yazacağam ondan mən.
Xəyallarda baş alıb
Gedən ümidlərimdən.

Sənə məktub yazacam,
Səndən uzaq yerlərdən.
Sənə məktub yazacam,
Sənsiz keçən günlərdən.
Amma yazmayacam mən
Sənə olan sevgimdən.

Xuraman xanımın geniş qəlbi

Xuraman Muradovanın fəaliyyəti çoxşaxəlidir . O, xeyriyyə işlərində geniş iştirak edir, əla təşkilatçıdır və öz əlləri, enerjisi və istedadı ilə yaratdığı məşhur Milan Hospital klinikasının rəhbəridir. Xuraman xanım öz klinikasında təmənnasız olaraq Vətənimizi, doğma Azərbaycanımızı müdafiə edən, döyüشلərdə yaralanan əsgərlərimizin, qazilərimizin sağlamlığının qayğısına qalır. Xuraman Muradova doğma xalqına, doğma yurduna, sözün tam mənasında Azərbaycana xidmət edir. Xuraman xanımın incə şair ruhu olduğunu bilirdim, şeirlərini oxuduqdan sonra isə onun əsl peşəkar şair olduğunu anladım. Bu, mənim üçün sevindirici bir kəşf oldu və müəllifdən əsərlərini mənə göndərməsini xahiş etdim. Xuraman xanımın nə qədər böyük və incə qəlbə sahib olduğuna bir daha əmin oldum. Onun şeirlərinin əsas mövzusu vətənpərvərlik, vətənə xidmət, gənc nəslin vətənpərvərlik ruhunda, vətənə məhəbbət ruhunda tərbiyə olunmasıdır. Xuraman xanımın “Mənim Şuşam” şeiri onun yaradıcılığının zirvəsidir, desəm səhv etməərəm. Düşməndən azad edilmiş Şuşamıza, onun yaradıcılığında böyük rol ayrılıb. Belə ki, mədəniyyətimizin ürəyi, Azərbaycan mədəniyyətinin mərkəzi olan Şuşaya məhəbbətindən sevə-sevə yazır. Xuraman xanımın misralarında çox incəliklər var. Bu misralar uzun müddət yaddaşlarda qalır, insan onları təkrar-təkrar oxumaq istəyir. Çünki bu misralarda hər bir

söz ürəklə, damarlarda axan qanla yazılıb. Müəllifin şeirlərində əsasən insana, Yaradana, təbiətə, həyata sevgi və məhəbbət mövzusu üstünlük təşkil edir. Əminəm ki, Xuraman xanım həyatı çox sevir, bunu onun hər bir əsərində görmək olur və o, hər sözü, hər əməli ilə ətrafındakılara, köməyə ehtiyacı olan hər kəsə xeyir verməyə çalışır. Çünki onun böyük ürəyi var və hamıya yaxşılıq etməyə çalışır. Şair və gözəl insan Xuraman Muradovaya Vətənimiz naminə, Azərbaycan naminə şərəfli fəaliyyətində uğurlar arzulayır, ona poeziya aləmində uzun və uğurlu yol arzulayıram.

Natiq Rəsulzadə

Azərbaycan xalq yazıçısı

Maraqlı şeirlərin müəllifi

Şeir duyğuların, geniş ürəklərin, böyük təxəyyülün, dərin məhəbbətin məhsuludur. Şeiri yalnız Ulu Tanrı tərəfindən seçilmiş insanlar yazır. O insanlar da Böyük Tanrının Yer kürəsində Tanrının elçiləri sayılır. Onların ürəyin geniş, səxavətli olurlar. Hətta şeir yazan hökmdarlar belə çox səxavətli, ürəyigeniş olublar. Ona görə də hər adam şeir yaza bilmir.

Bu gün əziz oxucular, məhz belə insanlardan biri olan, sinəsi Vətən eşqi, millət eşqilə döyünən, qanı, canı ilə millətə bağlı bir şair ilə sizi tanış etmək istəyirəm. Bu insan Xuraman xanım İsmayıl qızı Muradovadır.

Bir dəfə söhbət əsnasında soruşdum:

-Xuraman xanım, düzünü deyin. Siz şeir yazırsınız?

-Bəli. Arada cızma-qaralar edirəm.- deyə o, uşaq məsumluğu ilə gülümsündü.

-Mən elə də fikirləşirdim. Çünki bu qədər şeiri əzbərdən bilən və ədəbiyyatı belə mükəmməl təhlil eləməyi bacaran şeir yazmaya bilməz.

-Mən doqquzuncu sinifdə oxuyandan yazıram, amma heç vaxt bu yazılarımı çap etdirməyi fikirləşməmişəm.

-Mən sizin yazdığınız şeirləri oxumaq istəyirəm.

-Bu şeirləri mən yalnız özüm üçün yazıram.

-Mən onları oxumaq istəyirəm.

Mənim böyük təkidimdən sonra Xuraman xanım axır

ki, bir neçə şeirini verdi. Həmin şeirləri oxudum. Gördüm ki, bu şeirlər, böyük istedadı olan, şeirin bütün qanunlarını bilən bir insanın yaradıcı məhsullarıdır. Özü də bu şeirlərin çoxu bir-birindən maraqlıdır. Burada onun bir neçə şeirindən bəndlər yazacam və özünüz də bunun şahidi olacaqsınız. “Darıxmaq” şeirindən bu bəndə fikir verin.

*Darıxmağın rəngi olmur əzizim.
Darıxmaq şəh tutan gülə bənzəyir.
Yandırar qəlbini gözə görünməz.
Ocağında sönmüş külə bənzəyir.*

“Sənə miktub yazacam” şeirinin başlanğıcındakı bu sətirler isə oxucunu bu şeiri oxumağa maraqlandırır.

*Sənə məktub yazacam...
Yazacam şirin dillə.
Könlünü ovunduran-
Yazacam, üç-beş cümlə.*

Xuraman xanım, iyirmidən artıq şeirini mənə verdi. Həmin şeirlərin hamısı bir-birindən maraqlı olduğuna görə, onları saytlarda, qəzetlərdə, jurnallarda çap etdirdim. Bir il bundan qabaq çap olunan bu şeirlərin də hamısı böyük oxucu marağına səbəb oldu. Bu şeirlərdən bir neçəsinə bəstəkarlar hətta mahnılar da yazdı. Bədii qiraətçilər tərəfindən səslənən Xuraman xanımın şeirlər sevildi və yüksək səviyyədə qəbul olundu. Onun şeirlərinə yazılan

mahnılardan biri “Sənə məktub yazacam” çox istedadlı müğənni Mirələm Mirələmovun ifasında böyük tamaşaçı marağına səbəb oldu.

Mən sonra Xuraman xanımın başqa şeirlərilə tanış oldum. “Nəbi və Həcər” poemasını oxudum. Və məcbur elədim ki, Xuraman xanım Muradova bu şeirlərini və poemasını kitab kimi çap etdirsin.

Beləliklə, yazılı ədəbiyyat aləminə ilk qədəm qoyan, ilk dəfə şeirləri çap olunan Xuraman İsmayıl qızı Muradovanı sevimli oxucularımızı daha yaxından tanış etmək istəyirəm.

O, 1965 ci ilin avqust ayının 22-də Göranboy rayonunun Xanqərvənd kəndində anadan olub. Amma atası əslən Laçındandır. Laçın da həmişə onun şeirlərinin əsl mövzusu olub. 1972- ci ildə birinci sinfə gedib və 1982-ci ildə orta məktəbi əla qiymətlərlə bitirib. Orta məktəbdə təkcə ədəbiyyata yox, həm də rəssamlığa böyük meyli olan Xuraman xanım, başqa fənləri də əla qiymətlərlə oxuduğundan elə 1982-ci ildə Azərbaycan Dövlət Memarlıq Üniverstetinə daxil olub və 1987 ci ildə memar-mühəndis kimi oranı yüksək qiymətlərlə bitirib.

1990-cı ildən Dövlət Maddi Texniki Təhcizat Nazirliyində mühəndis işləyib. Daha sonra sahibkarlıqla məşğul olmağa başlayıb və “Laçın” Kiçik müəssisəsini yaradıb. Bu müəssisəyə rəhbərlik elədiyi dövənlərdə 2009- cu ildə “Milan” Hospital Klinikasını təsis edib. Xuraman xanım Avropa Tibb Assosiasiyasının və EPMA- nin fəxri üzvüdür. Oksford Beynəlxalq Akademik İttifaqının İdarəçilik

üzrə Professorudur.

Sahibkarlıqla məşğul olmağa başladığı dövəndə Xuraman xanım Muradova çoxlu mükafatlarla layiq görölüb. Onlardan bir neçəsini burada tarix kimi yazıram. Şuşa fətehi Xüsusi Təyinatlı Qüvvələr komandanı general polkovnik-leytenant Hikmət Mirzəyev tərəfindən iki dəfə Fəxri Fərmanla mükafatlandırılıb və iki dəfə də döyüş nişanı ilə təltif olunub. Xüsusi Təyinatlı Qüvvələr komandanlığının döş nişanı isə hər insana verilmir. Əlahiddə Ümumqoşun Ordu komandanının birinci müavini, Qərargah rəisi general-mayor Fazil Ağalarov tərəfindən Fəxri Fərmanla təltif olunub. Eləcə də general polkovnik- Mais Bərxudarov tərəfindən Fəxri Fərmanla təltif olunub. Azərbaycan Döyüş Sənətləri Federasiyasının Fəxri Fərmanı ilə təltif olunub. N saylı Hərbi Hissə komandiri tərəfinən təltif olunub. Vətən Muharibəsində cəbhəyə göstərdiyi köməyə görə və həmçinin qazilərimizə, şəhid ailələrinə göstərdiyi təmənnəsiz müalicələrə görə Abşeron rayon İcra Həkimiyətinin Fəxri Fərmanına layiq görölüb. 2017- ci ildə "Lider" TV- də Azərbaycan səhiyyəsinin inkişafında və dünya miqyasında tanınmasında verdiyi xüsusi tövhələrə, ailələrin sağlamlığının möhkəmlənməsində göstərdiyi fədakarlığa, xeyriyyəçilik fəaliyyətinə görə təltif olunub. Son zamanlarda isə Xuraman xanım Muradova Azərbaycan Sahibkar Qadınlar İctimai Birliyi tərəfindən daha böyük mükafat, "Xurşidbanu Natəvan" adına mükafata və Türkiyə Cümhuriyyətinin ödülünə layiq görölüb. Bir insanın əldə etdiyi bu qədər mükafat hər adama nəşib

olmur. Bu, Vətənini, xalqını, millətini öz canından artıq sevən, yüksək vətənpərvər, böyük şəxsiyyət, seçilmiş insanlara nəsb olub.

Biz inanırıq ki, Xuraman İsmayıl qızı Muradova bu kitabından sonra bədii yaradıcılıqla daha ciddi məşğul olmaqla, ədəbiyyat sahəsində də layiq olduğu mükafatlara, fəxri adalara sahib olacaq. Çünki istedad və zəhmət elə bir müqəddəs nemətdir ki, onun qarşısını almaq olmur. Xuraman xanımın yazdığı bir-birindən maraqlı, məzmunlu, obrazlı ifadələrlə zəngin çoxlu şeirləri bizə bu fikri qətiyyətlə deməyə əsas verir.

Dahi Nizami Gəncəvi deyir:

*Bir elm öyrənmək istədikdə sən,
Çalış ki, hər şeyi kamil biləsən.
Kamil bir palançı olsa da insan,
Yaxşıdır yarımçıq papaqçılıqdan.*

Mən qətiyyətlə deyirəm ki, Xuraman xanımın yazdığı şeirlər çox kamildir. İnanıram ki, o, gələcəkdə çox maraqlı şair olacaq. Azərbaycan ədəbiyyatı tarixində özünün bənzərsiz, dərin şeirləri ilə yaşayacaq. Ona gələcək yaradıcılığında böyük uğurlar arzu edirəm.

Xuraman Muradovanın şeirləri 2021-ci ildə respublika mətbuatında çap olunanda, böyük oxucu marağına səbəb oldu. Çünki bu şeirlərdəki orijinallıq onun hər şeirində maraqlı, obrazlı ifadələr tapması, sözaltı mənaların dərinliyi, şeirlərin lokanikliyi, Xuraman xanımı az bir vaxtda

oxuculara çox sevdirdi. Onun saytlarda çap olunan şeirlərini yüz mindən çox insan oxuduğundan və çoxunun da maraqlı fikirlər yazmasından bunu aydın görmək olur. Xuraman xanımın “Yaşamaq istərsən” şeirindəki bu axıcı, lakonik misralar yaşamağın necə gözəl olduğuna çox tutarlı bir sübutdur.

*Bəzən lal olarsan, bəzən susarsan,
Bəzən ümman kimi dolub daşarsan.
Ürəyin darıxar, ruhun sıxılar,
Bəzən dəniz kimi elə coşarsan..
Yaşamaq istərsən...*

Əziz oxucular. İnanıram ki, Xuraman xanımın bu kitabı sizin çox xoşunuza gələcək. Həm də bu kitabın çap olunması Xuraman xanıma da yeni şeirlər, poemalar yazmağa ruhlandıracaq.

Fikirlərimi isə onun “Vətən, ay vətən” şeiri ilə tamamlayıram.

*Səni sevən ürəyim
Hər an sənə döyünür.
Sən mənim eşq məbədim,
Mənim köniül dünyamsan,
Sən bu vətən dünyamda
Sən mənim öz anamsan.
Vətən, ay vətən!*

*Başı bəlalar çəkən
Qanlı bir keçmişin var.
Neçə yerə bölünüb
Parçalandın min dəfə
Amma, heç sarsılmadın.
Haqq-ədalət yolunda.
Yazıldı zəfər adın.
Vətən, ay vətən!*

*Azadlığın eşqiylə
Yanan odlu ürəyin
Mətinləşdi, bərkidi
Mübarizə yolundan
Çəkinmədin heç zaman
Tarix-tarix yaşadın,
Zirvə-zirvə ucaldın
Vətən, ay vətən!
Sorağısan səsimin
Ərşə qalxan ünündə.
Çiçək-çiçək dil açdın
Həqiqətin önündə.
Qərinələr içində
Neçə min il tarixin,
Silinməyən yaddaşın.
Özün boyda dərd daşın,
Vətən, ay vətən!*

*Dünən igid yaraqlım,
Bu gün zəfər soraqlım,
Dirilən ümidlərim,
Açılan kilidlərim
Sənin zəfər adındı!
Azadlıq adlı səsim,
Şirin ana nəfəsim
Vətən,
Vətən,
Ay vətən!!*

Azadlıq adlı səsi, şirin ana nəfəsi Vətən olan Xuraman İsmayıl qızı Muradovaya daha böyük yaradıcılıq uğurları arzu edirəm.

Ağalar İDRİSOĞLU,
*yazıçı-rejissor,
Əməkdar incəsənət xadimi*

Haqqın, xeyirxahlığın söz sahibi

Xuraman xanımı ilk olaraq tanınmış özəl "MİLAN" Hospitalın rəhbəri kimi tanımışam. Və bu hospitalda yaranan ailə birliyi, onun bir rəhbər kimi bu ailədə yaratdığı gözəl və təbii səmimiyyəti haqqında dəfələrlə eşitmişəm. Sevinmişəm ki, Azərbaycanımın belə gözəl sağlamlıq mərkəzi və belə dəyərli rəhbəri var.

Belə rəhbərlik haqqında eşitdiyim xoş sözlərə görə qürur hissi keçirmişəm. Zaman keçdi...

Xuraman xanım Muradova ilə görüşmək şansını mənə tanınmış ədib Ağalar İdrisoğlu yaratdı. Ağalar müəllim onun haqqında o qədər gözəl sözlər demişdi ki... Ürək açıqlığından, mərdliyindən, xeyirxahlığından... Mən onu da bilirdim ki, Xuraman xanım əslən mənim ata yurdum Goranboy rayonundandır. Çox keçmədi ki, bir elqızım və bir türk qadını kimi onun gördüyü işləri və yaradıcılığı ilə yaxından tanış olmaq, haqqında yazmaq mənə də nəsib oldu. Və çox sevindim ki, onun Oksford Akademik İttifaqınının İdarəçilik üzrə Professoru adına layiq görülməsi tədbirində mən də iştirakçı oldum. Fəxri qonaq qismində dəvət olunan Xalq şairimiz Nəriman Həsənzadə, Əməkdar İncəsənət Xadimi, yazıçı-dramaturq Ağalar İdrisoğlu ilə birlikdə mən də var idim.

Xuraman xanımın mehriban kollektivini yaxından tanıdım. Bu mehribançılığı yarıdan da məhz Xuraman xanımın bir rəhbər kimi öz işində doğru-dürüst olmağı,

məsuliyyət hissini ali olmasıdır. Və mən o gündən Xuraman xanımı özümə doğma bacı bildim. Bu, əbədi bir yol idi aramızda... Yolumuz uğurlu olsun.

Bəli, onunla aramızda bir doğmalılıq yarandı. Bu doğmalılığın içərisində onu hər gün kəşf etdim. Onun bir rəhbər kimi hospitalda minlərlə vətən iştirakçısına, əlillərinə qayğı göstərməsi, onların müalicəsi üçün əlindən gələni əsirgəməməsi ona olan vurğunluğumu, doğmalılığımı bir daha artırdı. Axı bu hisslərin sahibi olanlardan biri də mənəm. Şəhidlərimiz, qazilərimiz haqqında olan kitablarım buna əyani sübutdu. Dövlətimiz, xalqımız, vətənimiz üçün dəyərli olanlara, əsl vətən oğullarına onun belə dəstək olması əsl vətənpərvər olmasının bariz nümunəsi idi. Bəli, xeyirxah iş adamı kimi xalqın sevimlisinə çevrildi Xuraman xanım. Rəhbərlik etdiyi Milan Hospitalını belə gözəl təşəbbüsü ilə bütün Avropada tanıtdı. Onun tibbi müəssisəsi dünyada şöhrət tapdı. Yuxarıda qeyd etdiyim kimi Avropada ən tanınmış dünya səviyyəli OKSFORD AKADEMİK İTTİFAQININ İDARƏÇİLİK ÜZRƏ PROFESSORU adına layiq görüldü. Bu, X. Muradovanın illərlə çəkdiyi zəhmətinin qiyməti idi. Bu barədə Ağalar İdrisoğlu mətbuat aləmində və saytlarda yazılar dərc etdi.

Xuraman xanımın yaradıcılığı gördüyü işləri ilə bərabər boy atmışdı. Onun poetik nəfəsi, poetik duruşu, poetik ruhu bunları deməyə əsas verirdi. A.Bennet yazırdı ki, "Şeirdən və şairdən umduğumuz əsas şey hisslərimizin poetik ifadəsidir."

Bəli, əslində poeziya simvolik həndəsənin bir növüdür, lakin əgər simvolların arxasında ehtiras dayanmırsa, poeziya yoxdur, çıpaq söz oyunu var. Xuraman Muradovanın poetik dünyası tamam fərqlidir.

Onunla hər görüşəndə mənimlə şeir dilində danışdı. Qəlbi, ürəyi sözlə, şeirlə dolu idi. Sanki bir bulaq idi, aşıb daşırdı. A.Fransın təbirincə desək, şeirlə insan ruhu arasında qədim bir ünsiyyət var. Buna görə insanın sevinc və kədər anlarında şeir həmişə onunladır.

Qərribə orası idi ki, onun şeir dünyasındakı aləmi anlamaq üçün onun ruhuna yaxın olmağı, onu duymağı bacarmaq lazım idi. Sevinirəm ki, bu mənə nəsib olmuşdu. Gözlərindən, nəfəsindən şeir süzülürdü. O, öz dünyasına çəkilirdi. O anda ona mane olmaq olmazdı. Axı bu yollar mənə tanış yollar idi. Məhz belə görüşlərin birində yaranmışdı... "Sənə məktub yazacam" adlı şeiri...Bədahətən bir neçə misra dedi...

*Sənə məktub yazacam...
Yağışın yağmasından.
Küləyin əsməsindən,
Günəşin doğmasından...*

*Sənə məktub yazacam,
Ya bu gün, ya da sabah.
Əsas odur yazacam,
Amma oxu, sən Allah.*

Və bir neçə gündən sonra həmin şeir tamamlandı. Ona mahnı bəstələndi və dillər əzbəri oldu. Tanınmış müğənni Mirələm Mirələmovun ifasında özünə milyonlarla oxucu toplayan bu mahnı ən şedevr bir mahnı kimi gündəmə gəldi. Bu, gözəl şairimizin ilk ədəbi uğuru idi.

Zaman keçdi...Xuraman xanımın şeirlərinə mahnılar bəstələndi, qiraət ustalarının dilində Türkiyəmizdən belə səsləndi. Şeirlərini baş redaktoru olduğum "Azad Qələm" jurnalında dərc etdim. Jurnalımın abunəçiləri, oxucuları onun şeirlərini çox sevdilər və daimi olaraq dərc olunmasını istədilər. Beləliklə, Xuraman xanımın gözəl şeirləri jurnalımızın hər sayında dərc olundu və sevimli oxucuların qəlbinə yol açdı.

Onun poetik dünyasına səyahət edək. İlk olaraq vətənimiz Azərbaycana həsr etdiyi şeiriylə başlayır kitab:

*Şərəfimin, qeyrətimin
Neçə min illik tarixin,
Qəhrəmanlıq adısan.
Mübarizlik yollarımın,
Sən sönməyən odusan!
Boy atıbdı hər daşında,
Ərənliyin, müdriклиyin
Tarix adlı yaddaşında
Bir dünyadı igidliyin,
Azərbaycan!*

Hər bir sözün arxasında böyük bir tarix durur. Şair bu tarixi sözlə yaradaraq yaşadandır. Məhz şairin də şeirində tarixi yaddaş və şairin vətənə olan doğma hissləri dilə gəlir. Vətənimiz Azərbaycanın tarixi keçmişi, mürdikliyi, ərənliyi igidliyi söz-söz misralanır. Bu vətən aşıqlıyı, vətən sevdası onun ruhunda, canındadır. Əsl şair ürəyi vətənlə döyünməlidir.

Elə bu mənada 30 illik həsrət çəkdiyimiz, yağı düşmən tapdağında olan Qarabağ torpaqlarımızın igid oğullarımız tərəfindən azad edilməsini şeir dili ilə dilə gətirən şairin sevincini duymaq çətin deyil:

*44 günlük müharibə
Sənə zəfər gətirdi.
Qol açdığın oğullar
Özün sənə yetirdi.
Gözün aydın, ay Vətən!*

*30 illik həsrəti
Gözlərindən sildilər.
Məğlub adlı ləkəni
Səndən təmizlədilər.
Gözün aydın, ay Vətən!*

Şeir hamının qarşısında ürəyini açan insandır. Bir şair kimi vətənlə döyünən ürəyi, vətənpərvər hissləri hər şeirində dilə gələn Xuraman xanımı Azərbaycanımızın gözü olan Qarabağımızın neçə il düşmən tapdağında olması

onu narahat etmiyə bilməzdi. Bu mənada onun şeirlərində vətən hissi güclü və fərəhləndiricidir. Onun vətən sevdası misra-misra gül açdıqca yaz nəfəsi duyulur şeirlərində. Bu, onun vətən qələbəsinə olan sevincidir. Yaxud başqa bir şeirində vətənimizin keçmiş əzablarında bərkidiyini, mübarizliyini dilə gətirməklə zirvələrə doğru irəliləməsini şeir dili ilə qeyd edir:

*Azadlığın eşqiylə
Yanan odlu ürəyin
Mətinləşdi, bərkidi
Mübarizə yolundan
Çəkinmədin heç zaman
Tarix-tarix yaşadın,
Zirvə-zirvə ucaldın
Vətən!*

Xalqın, millətin daima azadlıq istəyi, imperialist müstəmləkəçiliyindən azad olunması, istiqlal uğrunda mübarizəsi şair qəlbinin ucalıq məqamı olub. Bu mənada belə gözəl istək və arzuları şeir-şeir ucaldan və qəlbinin hərərətində bəsləyən şair azadlıq nəfəsini misra-misra şeirə düzməklə təskinlik tapır.

Böyük istiqlal şairi X.Rza Ulutürk yazırdı:

*"Azadlığı istəmirəm qram-qram,
Qolumdakı zəncirləri qıram gərək, qıram, qıram!"*

Bəli, azadlıq məfkurəsi hər bir şairin amalı, istəyi olub. Bu, xalqın əsarət zəncirindən çıxması, milli mənsubiyyətini, xalq olaraq düşüncə və fikrlərinin azadlığı uğrunda mübarizəsi demək idi. Şükür ki, 1990-cı ildə qanı bahasına da olsa bu azadlığı əldə edə bildik.

Məhz neçə əsrlərdir xalqımıza edilən antitürk siyasəti tariximizin qanlı yaddaşında qalmaqdadır. Onu unutmağa heç birimizin haqqı yoxdur.

Xuraman xanım da digər şairlərimiz kimi qanlı tariximizi, haqsızlığa qarşı üsyankarlığını şeir-şeir yaşayır. Onun türkçülüyümüzə, özümüzə qayıdışımızı "Azərbaycan-Türkiyə" şeirində gözəl təsvir edir:

*Baş əyməz türk övladı,
Düşməninə, yadına.
Sadiq olub hər zaman,
Özünün türk adına.
Layiqdir ərənliyə,
Layiqdir hər sevgiyə,
Azərbaycan-Türkiyə!*

Bəli, türkün əyilməzliyi, türkün haqq uğrunda savaşı, dönməzliyi şair hissələrində özünə yer tapır. Türkün əsl sevgiyə layiq olduğunu deməklə, bəsdirin daha türkün üzərinə getdiyiniz fikrinə aparır. Türk sülhün, əmin-amanlığın, haqqın-həqiqətin yanında olub həmişə. Ərənliyi, mərdliyi ilə nümunə olub. Məhz son 44 günlük müharibədə türk qardaşlarımızın yanımızda olması, zəfər

missiyanı ənənəvi olaraq həyata keçirir.

Bundan başqa erməni vandallarının törətdiyi bəşəriyyətdə təkrarı olmayan Xocalı faciəsinə, rus şovinistlərinin törətdiyi 20 Yanvar qırğınına laqəyd qala bilməyən şair, əsl vətəndaş mövqeyini, şair hissini dilə gətirir.

Xuraman Muradova vətən sevgisini doğmaları üçün də eyniləşdirir. Onun ataya, anaya, bacıya, qardaşa, övladlarına olan istək və sevgisi yaradıcılığının ən ali zirvəsində ulduz kimi işıq saçır. Kədəri də, qəmi də bu sevgidə həqiqət mayakıdır.

Türkiyənin İstanbul şəhərində türkün 1500 illik tarixi olan müqəddəs muzey kimi tanınan Ayasofiya məscidini gözəl nəzmə çəkməklə bu böyük məbədin möhtəşəmliyini bizə tanıdıb. Dünyanın ən böyük binası olan bu məbəd Bizans dövründən yadigardır. Bizans memarlığının ən gözəl kilsəsi olan bu məbədi ziyarət etmək özü bir xoşbəxtlikdir. Məhz Xuraman xanım bu məbəd haqqındakı xoş təəsüratı şeirində gözəl qələmə almışdır:

*Peyğəmbərimin nur üzü,
Fatehi Mehmetin özü,
Sən ruhumun görün gözü,
Könlüm səndən alar ilham,
Ayasofiyam, Ayasofiyam!*

Xuraman xanımın şeirlərində Allaha inam, vətənə sevgi, haqqa-ədalətə güvənlik, xalqına-millətinə bağlılıq qırmızı xətlə keçir. Haqsızlığa qarşı üsyankarlığı mənəvi

aləminin səsi, vicdanının göstəricisidir. Məhz bu mənada “Mən göy adamıyam” deyən şair özünü bəzən yaşadığı məkanda qərib sayır. Onun düşüncəsində, fikrində yer alan həqiqət, mənəvi aləminin saflığı, ruhunun gözəlliyidir. Həqiqət güzgüsündə özünü görməyi bacaran şair xeyirxahlığın, yaxşı əməllərin sahibi olmaqla özünə bu dünyada yer tapa bilmədiyini şeir dilində etiraf edir. Əslində romantik duyğuları, saf hissləri ilə baş-başa qalan şair ilahi nemət olan sözün varlığında qalmaqla, xeyallarının doğru gerçəkliyinə yan alır:

*Mən göy adamıyam, yerlə işim yox,
Mən göydəin gəlmişəm, göy adamıyam.
Haqqın aşiqiyəm, haqqın gur səsi
Həqiqət yolunun yanan şamıyam.*

Zaman və onun kəsiyində özünə yer tapa bilməyən, bəzən üzləşdiyi və barışa bilmədiyi haqsızlığa qarşı mübarizəsi onu qərib edir. Son bənddə fikir və arzularının aliliyinə yan alan Xuraman xanım hər zaman ədalətin hökmünü, doğruluğun qalibliyini görmək istəyini vətən səsiylə eyniləşdirir. O, həqiqətin mayakıdır. Zamanın gerçəkliyində insanları düzlüyə, saflığa doğru səsləməklə üsyankar harayını nəzmə çəkir. O, bu müqəddəs hisslərlə Allahına hər gün yaxınlaşır, ona sığınmağa çalışır. Məhz bu mənada xalqına, vətəninə olan məhəbbəti, doğru mövqeyi onu “Mən göy adamıyam” deməyə sövq edir.

Bir türk-Azərbaycan qadını olmaq, bütün varlığıyla,

Xuraman Muradova

ülvi hissləriylə yaşamaq və bu hisslərlə vətənə xidmət etmək əsl vətən fədaisi olmaqdır. Ona görə də onu Azərbaycanımızın Tomrisi adlandırmaq lap yerinə düşər.

*Mən göy adamıyam, göylərdən enən,
Haqqın-həqiqətin zümzüməsiyəm.
Xuraman adında bir vətən qızı,
Azərbaycan adlı vətən səsiyəm.*

Müqəddəs yolun yolçusu, ülvi qəlbin sahibi olan Xuraman xanım bəzən ürəyi ilə davaya çıxır, onu tənbəh edir. Sanki onu uşağı kimi qarşısına qoyub danlayır. Ürəyindəki mərhəmət hisslərini qorumaya çalışır, onu yanılmamağa, sevgisini ali saxlamağa can atır. Bu, özünü tərbiyədir, özünü və onu sevənləri müdafiədir. Ürəyini dərdlərə daha da dözülməz olmağa çağırır. Bu, şairin öz dərdi deyil, vətən dərdləridir, vətən ağrılarıdır. Neçə illərdi çəkillən vətən ağrılarına tab gətirməyən ürəklərə bir ismarıcdır, bir tövsiyədir. Budur, şair ürəyi!

*Əgər varsa səndə mətanət, dözümlü,
Dözülməz dərdlərə gəl döz, ürəyim.
Kiminsə gözündə ucalmaq üçün,
Yalana can atma, ol düz, ürəyim.*

Lakin bu dözümlü ürəyin həddindən artıq kövrək olduğunu duyuruq. Çünki, o şair ürəyidir. Nə qədər dözümlü, hökümlü olsa da kövrəkliyi, incəliyi ilə seçilən şair

ürəyi. “Özünü heç zaman öymək istəmir,

Gizlicə boşalıb, dolur ürəyim.”-deyir. Çəkdiyi iztirabları mənəvi dünyasının ağır yükü etməmək şərti ilə ürəyi ilə dərdləşir. Böyük şairimiz Hüseyn Arif yazırdı ki, “Açıq ürəkliyə eldə-obada şair ürəklidir, deyib babalar”. Bəli, özünü öymək istəməyən açıq və geniş ürəkli şairimizin də dərd boxçalı ürəyi hər gün şeirləri ilə boşalıb, dolur.

X.Muradovanın şeirlərində keçmişə baxış, adət-ənənələrimizi qorumaq, nənə-baba sevgisi və bu sevginin bizə bəxş etdiyi şirin xatirələr o qədər gözəldir ki, bir anlıq o illərin şirinliyini dadırsan. Nənəsinin “sarı samovarı” nı oxuyanda, özünü o anın içərisində hiss edirsən. O illərin şirin xatirəsini yad edirsən. Hər bir xatirəyə həssaslıqla yanaşan şairin qəlb duyğularını anlamaq çətin deyil.

Şair ömrü başqa ömürlərdən fərqlənir. Şair bir ömrün içərisində çox ömürlər yaşayır və yola salır. O, nəinki xalqın, hər bir vətəndaşın acılı hisslərinə hörmətlə yanaşmağı və onun həll olunmasında daim diqqət göstərir.

Şairin qəlbi sevgi dünyasıdır. O, yalnız sevgi ilə zənginləşdirir mənəvi aləmini. Allaha, vətənə, xalqa, insanlara, təbiətə olan sevgi şair qəlbinin mənəvi gözəlliyidir. Deyirlər, qadın sevəndə və seviləndə gözəlləşir. Şair isə hər zaman gözəldir. Çünki onun qəlbində sevgi heç zaman azalmır. Əgər sevgi azalsa təbi də, ilhamı da tükənər. Bu mənada şairin qəlbində sevgidən başqa heç nə axtarmaq düz deyil. Onun qəlbi kin-küdurət, paxıllıq, həsəd bilməz. Əbəs yerə Peyğəmbərimiz (s.ə.s.) deməyib ki, məndən sonra şairlər gəlir. Təbii ki, bu istedadı, fəhmi olan əsl şa-

irlərə şamil olunur. Məhz Xuraman xanım da o şairlərdən biridir. Yuxarıda qeyd etdiyim kimi, onunla danışanda gözləri də, qəlbi, də, dili də şeir deyir. Onun sevgi şeirlərində poetik duyğular bədii ifadə vasitələri ilə zəngindir:

*Bir gün arzulayarsan məni...
Cadar-cadar torpaqlar
yağışı arzuladığı kimi.
Bir gün arzulayarsan məni...
Çarəsiz bir xəstənin
Gözlərini pəncərəyə dikib
Günəşin doğuşunu gözlədiyi kimi.*

Bir şair qəlbinin sevgi pıçıltıları arzularının qanadında dilə gəlir. Nə vaxtsa dünyada olmadığı bir günün sevgili arzuları həsrətinin ülviliyində özünə yer tapır.

*Doğru olmaq üçün yaranıb bəndə,
Allahı düşünün, hər nə edəndə,
Yaxşılıq yerinə pislik görəndə,
Göz yumub, untdum, ötdüm həmişə.*

Bu bənddə göründüyü kimi şair ülvi hisslərini insanlar üçün tövsiyə edərək şeir dilində onları tərbiyə etməyə çalışır, onları haqqa-ədalətə dəvət edir. Hər zaman Allahı düşünməyi, pislik etməməyi tövsiyə edir. Əslində poeziyanın məqsədi faydalı həqiqətdir. Əsl şair insanlığın vic-

danıdır. Bu mənada şairin məqsədi, məramı insanları şeir diliylə tərbiyə xarakteri daşıyır.

Sevgi hissələrinin ülviliyində yer alan hicranı, həsrəti dərdlərinin dilində nəğmələşdirən şair onların nazını çəkməyi, onlara sevgi nəfəsindən pay verməyi də unutmur.

*Yaz notlara dərdimi,
Mənə ümid bəstələ...
Dərdlərimə nəfəs ver,
Nəğmələrində səslə...*

Yaxud başqa sevgi şeirində ümidinin son harayını pıçiltılı səsiylə sənsizliyin güzgüsündə axtarır. Darıxmağının şəklini çəkir. Və poetik boyalarla bu pıçiltıları nəzmə çəkir:

*Bu gecə sənsizliyin
güzsünə boylandım.
Sığılının boz rəngində tumarlandım.
Darıxmağın şəklini çəkdim...*

Yadıma ölməz şairimiz M.Müşviqin “Rəssam, sevgilimin şəklini gəl çək, Sevgilim gözəldir, sən də gözəl çək” misraları düşdü.

“Sevimli adın gedəcək” adlı mənsur şeirində insanın dünyanı tərək etməsindən söhbət açır. İlk olaraq ölüm anında nələrin baş verdiyi, insanın həyatla vidalaşdığı andan sonra olacaq hadisələri poetik ifadələrlə gözəl rəs-

mini çəkib. Sanki bir rəssamdı tablo yaradım. “Ölüm və həyat” tablosu:

“İlk öncə sənin paltarlarını çıxaracaqlar. Sonra səni yuyacaqlar, qüsul edəcəklər. Yeni paltarını, kəfəninə əyninə geydirəcəklər. Yaxından, uzaqdan eşidib gələcəklər. Cənazə haradadır, deyəcəklər. Adınla səni heç kəs çağırmayacaq, öldüyün an səni ilk adın tərک edəcək. Cəsədin olacaq ortada. Sənə “meyit” deyiləcək.”

Bəlkə də bu adi görünər hər birimizə. Lakin Xuraman xanım bir şair kimi insan həyatının məhz nədən ibarət olduğunu ona anlatmaq, bunları unutmamaq kimi fikirlərini çatdırmaq istəyir oxuculara. Bu, həqiqətdir. Burda nə təşbeh var, nə də mübaliğə. Əsl həyatın özüdür.

Xuraman xanımın yazdığı “Nəbi-Həcər dastanı” adlı poeması isə bir başqa aləmdir. Əsər həqiqiyyət olmuş hadisədən götürülüb. Onun bu əsərdə yaratdığı süjet xətti, orijinallıq, yadda qalan epizodlar, birinci və ikinci Qarabağ Vətən müharibəsini özündə əks etdirən səhnələr olduqca maraqlı və yadda qalandır. İgidliyin yolunu qoyan, mərdliyi və cəsəreti ilə dastana dönən Qaçaq Nəbinin və Həcərin adını övladlarına qoyan valideynlər heç vaxt yadırmır. Onlar da adına uyğun olaraq qəhrəmanlıq yolunu seçir. Beləliklə, Nəbi və Həcər adlı sevgili cütliyəün iki övladı olur. Onların da adına öz adlarını qoyurlar. Birinci Qarabağ Vətən müharibəsində qəhrəmanlıq göstərən və sonda erməni vandallarına əsir düşən ata Nəbinin ölüm xəbəri gəlir. 30 il ərzində ata Nəbini şəhid kimi anırlar. İkinci Vətən müharibəsində oğlu Nəbi Xüsusi Təyinatlı

dəstə ilə Şuşa uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak edir və Şuşa həbsxanasındakı əsrləri buraxarkən özü də bilmədən, tanımadan atasıyla görüşür.

Əsərdə bir-birini əvəz edən süjet xətləri o qədər orijinal işlənib ki, qəhrəmanlığın, igidliyin əsl məktəbi olan Nəbi surətləri gələcək nəsillərə örnək kimi qələmə alınıb. Əsərdə düşmənin iç üzü, tariximizin keçmişi, bu günü də gözəl açıqlanıb. Mən deyərdim ki, müasir Nəbi Həcər cüt-lüyünün dastanı yenidən yaranıb. Bu isə xalqımızın kim olduğunu özündə tamlığı ilə əks etdirir. İnanıram ki, şeirləri kimi, bu əsər də oxucular tərəfindən yüksək qarşılanacaq, müəlifin.

Sonda mən dəyərli elqızıma, hörmətli qələm sahibi, çox sevdiyim gözəl şair bacım Xuraman Muradaovaya uğurlu yollar və yaradıcılıq sahəsində yüksək zirvələr arzu edirəm.

Hörmətlə: Nəcibə İlkin

şair-publisist, yazıçı
“Azad qələm” qəzet-jurnalının
baş redaktoru

Vatan eŝqi

Azərbaycan

Şərəfimin, qeyrətimin
Neçə min illik tarixin,
Qəhrəmanlıq adısan.
Mübarizlik yollarımın,
Sən sönməyən odusan!
Boy atıbdı hər daşında,
Ərənliyin, müdrikliyin
Tarix adlı yaddaşında
Bir dünyadı igidliyin,
Azərbaycan!

Ulusumun, türkümlün
Ərşə qalxan ünüsən.
Vətən-vətən böyüyən,
Dünəni, bu günüsən.
Bilinməyən sədlərinin
Yollarından çox keçilib,
Parçalanmış ürəyinin
Şərbətindən çox içilib.
Azərbaycan!

Sınmamısan, bacarmısan
Ayaq üstə dayanmağı,
İnamından güc alaraq
Xalqın üçün haqq yolunda

Bacarmısan tək yanmağı.
Ədalətin, həqiqətin
Asılmısan haqq üzündən,
Azadlıq adlı nəfəsin
Duyulubdu hər sözündən.
Azərbaycan!

Ey şanlı, ulu vətənim,
Bu dünya durduqca mənim
Tarixləşən, müdrikləşən,
Qəhrəman, igid, ərənim.
Səni elə sevirəm ki,
Gözüm kimi, sözüm kimi,
Ürəyimdə vətən adlı
Sönməyən bir közüm kimi.
Səni elə sevirəm ki,
Özüm kimi...
Özüm kimi, Azərbaycan!

Gözün aydın, ay Vətən

44 günlük müharibə
Sənə zəfər gətirdi.
Qol açdığın oğullar
Özün sənə yetirdi
Gözün aydın, ay Vətən!

30 illik həsrəti
Gözlərindən sildilər.
Məğlub adlı ləkəni
Səndən təmizlədilər
Gözün aydın, ay Vətən!

Cəsarətin, qüdrətin
Dilə gəlmişdi bir an.
Bu hünərin önündə
Sanki donmuşdu zaman.
Gözün aydın, ay Vətən!

Düşməne göstərmisən
O dəmir yumruğunu.
Sən türk oğlu, türk kimi
Göstərdin kim olduğun.
Gözün aydın, ay Vətən!

Vətən

Səni sevən ürəyim
Hər an sənlə döyünür.
Sən mənim eşq məbədim,
Mənim könül dünyamsan,
Sən bu vətən dünyamda
Sən mənim öz anamsan.
Vətən!

Başı bəlalər çəkən
Qanlı bir keçmişin var.
Neçə yerə bölünüb
Parçalandın min dəfə
Amma, heç sarsılmadın.
Haqq-ədalət yolunda.
Yazıldı zəfər adın.
Vətən!

Azadlığın eşqiylə
Yanan odlu ürəyin.
Mətinləşdi, bərkidi
Mübarizə yolundan
Çəkinmədin heç zaman
Tarix-tarix yaşadın,
Zirvə-zirvə ucaldın.
Vətən!

Sorağısan səsimin
Ərşə qalxan ünündə.
Çiçək-çiçək dil açdın
Həqiqətin önündə.
Qərinələr içində
Neçə min il tarixin,
Silinməyən yaddaşın.
Özün boyda dərd daşın,
Vətən!

Dünən igid yaraqlım,
Bu gün zəfər soraqlım,
Dirilən ümidlərim,
Açılan kilidlərim
Sənin zəfər adındı!
Azadlıq adlı səsim,
Şirin ana nəfəsim
Vətən!
Vətən!

Azərbaycan-Türkiyə

Əzəldən bir doğulub
Birgə boy atmısınız,
Adı, ruhu, qanı, bir,
Kökü, soyu, canı bir,
Siz doğma qardaşınız
İşıqlı gələcəyə
Azərbaycan-Türkiyə!

Tarix boyu bir olub
Yolunuz, məqsədiniz.
Dünyaya car çəkibdi
Türk adlı haqq səsiniz,
Sizin bu varlığınız
Bölünməzdir ikiyə
Azərbaycan-Türkiyə!

Baş əyməz türk övladı
Düşməninə, yadına.
Sadiq olub hər zaman
Özünün türk adına.
Layiqdir ərənlüyə,
Layiqdir hər sevgiyə,
Azərbaycan-Türkiyə!

Daşınızda doğmalıq,
Sözünüzdə qürur var.
Yenilməz vüqarınız
Düşmənin bağrın yarar.
Siz ey doğma şahinlər,
Turana gedən yolun
Göyərən ümidləri
Sülhün göyərçinləri!
Nə mutlum Türküm deyə
Azərbaycan-Türkiyə!

Şəhidlər xiyabanı

Şəhidlər xiyabanı...
Hər yer sükut içində...
Sanki burda məzarlar
 hamısı bir ölçüdə,
 hamısı bir biçimdə.
Uzaqdan bir səs gəlir...
Bir ana layla deyir
Ürək yandıran ahla.
Salamlayır gecəni
Açılmayan sabahla...
Gah coşğun, gah da həzin,
 gah da harayla deyir.
Bir ana xiyabanda
 oğluna layla deyir...
Oğlunun baş daşını
 öpərək qucaqlayır.
Ana elə göynəyir,
 ana elə ağlayır....
Deyir hardasan oğul,
 niyə geri dönmədin?
Sənsiz sönüb ocağım,
Boş qalıbdı qucağım.
Məzarına gəlmişəm
 deyiləsi sözüm çox,

Bura son ümid yerim,
Gediləsi yerim yox...
Ana boynunu büküb
 için-için sızlayır.
Oğlunun baş daşını
 həsrətlə qucaqlayır.
Birdən ah cəkib susur,
Şəhid oğul önündə
 sanki səcdəyə durur...
Ahı göyü yandırır,
 ahı yeri yandırır...
Oğulun səsi gəlir...
Ana bir an dincəlir,
 ilmə-ilmə sökülür,
 ilmə-ilmə incəlir...
Ağlama, can ay ana,
Şəhid anasısan sən!
Bu torpağın, bu yurdun
 enməz Qalasısan sən!
Oğlun şəhiddir ana,
 şəhidlər ölməz axı!
Onların cənnətidir
 yaradanın dərgahı.
Bir başını qaldır sən,
 vətən göylərinə bax.
Şəhidin gülümsəyir,
 ordən sənə baxaraq

Sevinclə o göylərdən
 səni müjdələyəcək
Son nəfəsində səni
 cənnətə götürəcək...
Şəhidlər xiyabanı...
hər yer sükut içində.
Sanki burda məzarlar
 hamısı bir ölçüdə,
 hamısı bir biçimdə...
Uzaqdan bir səs gəlir,
Bir ana layla deyir,
 gah coşğun, gah da həzin
Gah da harayla deyir.

Xocalı harayım

O gecə Xocalı qana boyandı,
O gecə vətənin ürəyi yandı,
O gecə haqq da özü haqqını dandı,
İçimi qanla yedim,
Laylay Xocalım dedim,
Laylay Xocalım laylay...
Qanlı Xocalım laylay...

Körpə süngülərin körpə harayı,
Oxladı sinəmi neçə min sayı,
Can verdi bir anda illərim, ayım,
Mən də bir qurban idim
Laylay Xocalım dedim,
Laylay Xocalım laylay...
Qanlı Xocalım laylay...

Qan içdi torpağım, qana boyandı,
O gecə Xocalı alışdı, yandı,
O gecə elə bil həyat dayandı,
Bilmədim yerdəmi, ya göydə idim
Laylay Xocalım dedim,
Laylay Xocalım laylay...
Qanlı Xocalım laylay...

İnlədi yaralı bir aslan kimi,
Zaman ömrümüzün qəddar hakimi,
Gözünü sığadı əcəl qan kimi,
Mən dərdə boyanıb,
mən kədər dindim,
Laylay Xocalım dedim,
Laylay Xocalım laylay...
Qanlı Xocalım laylay...

Laylay Xocalım laylay,
Başı bəlalım laylay,
Dünyan qana boyandı,
Qaldı nə halım, laylay...
Qanlı Xocalım laylay..

Vətən adlı şəhidlər

“Şəhidlər ölməzdilər
Şəhidi ağlamazlar”.
Bu sözün arxasında
Milyon qəhrəmanımın
Tükənməyən taqəti,
Bitməz cəsarəti var.
Şəhidin ölməzliyi,
İgidin dönməzliyi,
Mərmi-mərmi ucalan
Oğul mübarizliyi
Bir də vətən sevgisi
Onun sönməzliyi var.
Vətən ağrılarından,
Vətən sancılarında
Doğulan oğulların,
Şəhidlik zirvəsində
Qeyrəti var, adı var..
O ad ki, əbədidir,
O ad ki, müqəddəsdir.
O ad vətənlə birgə
Çəkilən qoşa səsdir.
Vətən adlı oğullar,
Vətən adlı şəhidlər,
Vətən adlı zirvənin
Yenilən nəfəsidir.

Ata

Çoxdan gözləyirdim yolunu ata,
Arzum, muradımsan, bilirsən bunu.
İstəmərəm saçlarına dən düşə,
Sənsiz həyatımın yoxdu bir sonu.
Mənə ürək verən, ürəyim ata.
Süfrəmdə bərəkət, çörəyim ata.

Mənim hər dəqiqəm, hər bir anımsan,
Damarda çağlayan, axan qanımsan,
Arzular məskəni olan canımsan,
Həyatımın özü, adısan ata,
Ömrümün mənası, dadısan ata.

Ürəkdən yazıram tükənmir sözüm,
Sənsiz işıq görsə kor olar gözüm,
Saçına gül-çiçək çələngi düzüm,
Bənövşə ətirli mehriban ata.
Hər sözümə "hay can" deyən can ata,

Səni candan sevən bir övlad kimi,
Sənə həmdəm olan, şirin ad kimi,
Şəninə boy verən bir soyad kimi,
Dərdimə qalanım, hayanımsan ata,
Fəxrəm-vüqarımsan, ad-sanım ata.

Goranboyum

Doğulduğum ana yurdum,
Qucağında məskən qurdum.
Sənlə hər an qürur duyduam.
Doğma yurdum, Goranboyum.

Sən bir ata ocağımsan,
İsti ana qucağımsan,
Könlümdəki ırağımsan,
Doğma yurdum, Goranboyum.

Oğulların igid, ərən,
Hər birisi oldu vətən.
Könülləri eylədi şən
Doğma yurdum, Goranboyum.

Murov, Kəpəz əhatəndə,
Dayanmışan dağlar kimi,
Oğulların zirvələrdən
Şığıyar qartallar kimi,
Doğma yurdum, Goranboyum.

Oğul kimi zərrə qədər
Torpağını vermədilər,
Düşməinə çaldılar zəfər,
Doğma yurdum, Goranboyum.

Xuraman qızın sevinir,
Şəninə şeirlər deyir,
Fəxr edib özünü öyür,
Elim-obam Goranbaoyum,
Doğma yurdum, Goranboyum.

Uzaqlara getmə...

Hara aparacaq o yollar səni,
Getdiyini yerlərdə varammı heç mən?
Uzağa çəkilib itmə gözümdən,
Mənsiz o yerlərdə darıxarsan sən.

Darıxar gözündə açılan səhər,
Güllərin şəhi tək titrəyər əlin.
Bu dünya gözündə zindana dönər,
Sənə ağır gələr "xoş" əməllərin.

Qoyduğun hər izdə baxışın donar,
Qəlbini bürüyər qatı duman, çən.
Köksünü incidər intizar yeli,
Sən məni tək qoyub hara gedirsən?

Həsrətin əlləri sıxar qəlbini,
Dönüb baxacaqsan yoxam o yerdə.
Darayar saçını qəm küləkləri,
Sevgin tənha quş tək uçar göylərdə.

Ay Laçın

Aramızda otuz ilin nisgili,
Aramızda illər qaldı, ay Laçın.
Bu namərdlər, bu xainlər, xəbislər,
Bizi səndən ayrı saldı, ay Laçın.
Can Laçın...

Bir dünyalıq həsrət oldun gözümdə,
Bitdin dodağımda, bitdin sözümdə,
Zülmətə çevrildi hər gündüzüm də,
Həsrət saçlarımı yoldu, ay Laçın.
Can Laçın...

Şəhid harayından göyərən daşın,
Dərddən nalə çəkib ağaran başın,
Hər daşında, hər qayanda göz yaşın,
Ürəyimdə qara xaldı, ay Laçın.
Can Laçın...

Baba yurdum səndə qalıb, qocalıb,
Sanki dünya ömürümdən öc alıb,
Daha qəm-kədərim arxada qalıb,
Gözlərim sevincdən boldu, ay Laçın.
Can Laçın...

Qurbanlar kəsdim ki, arzuma yetəm,
Çiçək olub Laçın qayanda bitəm,
Gül qoxulu yamaclarında ötəm,
Xoş bu günün, xoş bu halın, ay Laçın.
Can Laçın...

Duydun azadlığın xoş nəfəsini,
Eşitdin zəfərin şən nəğməsini,
Xuraman səsinə qatıb səsinə,
Sevinsindən qanad çaldı, ay Laçın.
Can Laçın....

Ayasofyam

Allah' u Akber deyirem,
Ruk edib secde edirem,
Rüyamda sana gedirem,
Müsade et senle kalam,
Ayasofyam, Ayasofyam...

Peyğemberimin nur yüzü,
Fatih Sultan Mehmet özü,
Sen gönlümün gören gözü,
Gel edelim bir kaç kalam
Ayasofyam, Ayasofyam...

Mübarek ezanın hani,
Hasretin kül etti beni,
Hardan baksam görem seni,
Ta Bakü'den selam salam
Ayasofyam, Ayasofyam.

Toprağında secde izi,
Tariximin ulus izi,
Nefesinde rahmet sözü,
Efsunlu selanla dolam,
Ayasofyam, Ayasofyam.

Ses gelir mavi göklerden,
Saf-saf duran meleklerden,
Elenirim eleklerden,
Öp alınımdan qadan alam,
Ayasofyam, Ayasofyam.

Minareler duman-duman,
Lman ettik, Hakka iman,
Sana kurban şu Xuraman,
Can Azərbaycan'dan selam
Ayasofyam Ayasofyam...

Mən göy adamıyam

Mən göy adamıyam, yerlə işim yox,
Mən göydən gəlmişəm, göy adamıyam.
Haqqın aşiqiyəm, haqqın gur səsi
Həqiqət yolunun yanan şamıyam.

Gözü yaşlı haqqın sinəsin açıb,
Nə gecəyə sığdım, nə də gündüzə.
Çəkib içimdəki qaranlıqları,
Dönmüşəm harayçı, coşğun dənizə.

Mən göy adamıyam, yerə sığmaram,
Gizli gələn payız, səssiz yağışam.
Gülən azadlığa bir salam verib,
Haqqın güzgüsünə qonan naxışam.

Su kimi durulur ömrün illəri,
Göyün söz yarağı, sözün sirriyəm.
Yerlə-göy arası mələk libaslı,
Haqqın sərhəddiyəm, sözə dirəyəm.

Mən göy adamıyam, eşidin məni,
Göyün göy qurşağı, səma rəngiyəm.
Gülən azadlığın əlindən tutub,
Yerin nəfəsinə çəkən biriyəm.

Asıb günahından günahkarları,
İldırım oluram, şimşək çaxıram.
Dənizdə yuyulan ləpələlər kimi,
Sahildən sahilə ümid axıram.

Mən Təbriz yoluyam, Dərbənd yoluyam,
Salıram yolumu ayrılıqlara.
Bu ağır yolları alıb çiynimə,
Ümid daşıyıram, ümid yollara.

Mən qartal vüqarlı, dağ havalıyam,
Mən vətən ruhluyam, şəhid məkanlı.
Dodağında günəş-günəş söz açıb,
Olmuşam vətənə mən ikicanlı.

Mən göy adamıyam, göylərdən enən,
Haqqın-həqiqətin zümzüməsiyəm.
Xuraman adında bir vətən qızı,
Azərbaycan adlı vətən səsiyəm!

Ay ana

Ay ana, sənsizlik sızır qəlbimi,
Yenə yollarına dikilib gözüm.
Həsərin qəlbimi elə göynədir,
Dilimdə bir anlıq dolaşır sözüm.

Yoxluğun buz kimi üşüdür məni,
Sanki baharımda qışa dönmüşəm.
Sızlayır qəlbimin sən olan yeri,
Ümidi göyərmiş daşa dönmüşəm.

Unuda bilmirəm sənli günləri,
Ana, varlığımın nişanəsisən.
Gözümdə həsrətin donub qalıbdı,
Ay ana, eşqimin pərvanəsisən.

Kaş körpən olaydım ana, ay ana....
O şirin laylanı duyaydım yenə.
Yaşayıb doyunca sənli illəri,
O cənnət ətrini alaydım yenə.

Mən sənin parçanam, sən mənim özüm,
Bu dünya evimin çırağı ana.
Donmuş baxışına, ruhuna qurban.
Kitabımın solmuş varağı ana.

Yağır ürəyimə həsrət yağışın,
Anasız qəlbimin evi islanır.
Boy atır içimdə sənli arzular,
Ümidim, xəyalım od tutub yanır.

Bizi tərک eyləyib getdiyın gündən,
Bağçamız, bağımız eh...qardı, ana.
Sənin yaşadığın fəsillər, illər,
Özüntək yazıydı, bahardı, ana.

Unutmağa haqqım var

Deyirsən unutmuşam, unutmağa haqqım var,
Hansı bahar günəşsiz, hansı qış qarlı olar?
Fikrində var yenidən bir də məni görəsən.
Vəfasız ürəyinlə ürəyimə girəsən?
Qəlbimin qapısını bağladım, elə möhkəm,
Bil ki, məni sevməyə bir də izin vermərəm.
Bir zamanlar qəlbimə sən hakim kəsilmişdin,
Ürəyimdə ən əziz bir gül tək əkilmişdin.

Heyf, sənə istəyin kədərə dayaq oldu,
Arzun da, ilqarın da buzlu bir sazaq oldu,
İndi gileylənirsən unutmuşam səni mən.
Buna görə incimə nə taledən, nə məndən.
Öz həyat yollarında sən özünsən günahkar,
Unutmağa haqqım var, unutmağa haqqım var!

Döz ürəyim

Əgər varsa səndə mətanət, dözümlər,
Dözülməz dərdlərə gəl döz, ürəyim.
Kiminsə gözündə ucalmaq üçün,
Yalana can atma, ol düz, ürəyim.

“Yersiz gülümsəmə, yersiz danışma”,
Sevmə bir yalanı, yersiz tərifini.
Pəşiman hallara vaxtı ayırır,
Demə ki, aldatdım filan hərifi.

İnsanlar həyatda müxtəlif olur.
Biri sadə olur, biri ədəbaz.
Sən sev sadəliyi, onunçün sev ki,
Qışını görməmiş, olma bahar, yaz.

Əgər xoşlamırsan düz söz, düz hədəf,
Demək saf deyilsən, təmiz deyilsən.
İnanıb yalana, uyma hər kəsə,
Gözümdən düşərsən, taxtdan əyilsən.

Məni sevdiyini tək bil, yaşatmasan,
Demək sən acızsən, aciz, ürəyim.
Səni sevənləri bacar, sən də sev,
Olmasın bir kimsən sənsiz, ürəyim.

Söylə, harda qalmısan

Göz yaşım tək axıb gedən,
Bir sözümlə çıxıb gedən,
Ay könlümü sıxıb gedən,
Söylə harda qalmısan?

Bir nəğməli sözün olam,
Axıb gözlərinə dolam,
Sənə işıqlı bir yolam,
Söylə harda qalmısan?

Gəl könlümün ay işığı,
Həyatımın yaraşığı,
Həsrətimin göy qurşağı,
Söylə harda qalmısan?

Sevgimizin öz adıyam,
Həsrət adlı qanadıyam,
Bilirsənmi, mən hardayam
Söylə harda qalmısan?

Oğluma

Canımdan artıq olan
Canımın bir parçası,
Acılan sabahlarım
Doğan günəşim oğlum.
O böyük ürəyini
hec vaxt nisgil sıxmasın,
Ay oğul, yollarına
mərdimazar çıxmasın.
Sən mənim aslan balam,
Məğrur dayan, can oğlum.
Ürəyimin sultanı,
Ömrümə fərman oğlum.
Bir gün yəqin ki mən də
olmayacam dünyada,
O zaman sarsılma sən
Məni gözəl sal yada.
Bax səmalara oğlum,
Dualar göndər mənə
Mən də qonaq gələcəm,
dayaq olacam sənə.
O ala gözlərindən
Hec zaman yaş axmasın,
Dünyanın dərdi-qəmi
Ürəyini sıxmasın.
Məğrur dayan, can oğlum
Dilimin kəsərisən.
Sən ömrümün ən böyük,

Ən şanlı əsərisən.
Halallıqla yoğurdum
sənin xəmirini mən.
Nə cətinə düşsən də
Dönmə halallıqdan sən.
Yetimə, kimsəsizə.
Arxa, dayaq ol, oğlum,
Onların da sahibi tək
Allahdır bil, oğlum.
Unutma sən bunları,
hec vaxt qurbanın olum.
Bu həyat imtahandır,
Hər an qalib tək yaşa,
Ömrünü sədaqətlə,
Məhəbbətlə vur başa.
O ala gözlərinə
hec vaxt kədər dolmasın....
Sən dünyamın varısan,
Dünyam sənsiz olmasın!

Ürəyim

Yenə cuşə gəlib yazmaq eşqiylə,
Dərin xəyallara dalır ürəyim.
Toxunarsa ona bir nadan sözü,
Özünü tez ələ alır ürəyim.

Mənəm deyənləri müqəddəs tutmur,
Nədəndi dərd-qəmi çox tez unutmur,
Hər yana hey qaçır, çox zaman çatmır,
Özüylə baş-başa qalır ürəyim.

Bulağın suyu tək safdı, təmizdi,
Həsrətli Arazdı, coşğun dənizdi,
Vətəndi, hər kəsə doğma, əzizdi,
Arabir çox kövrək olur ürəyim.

Xuraman qəlbinə dəymək istəmir,
Hər şeyi üzünə demək istəmir,
Özünü heç zaman öymək istəmir,
Gizlicə boşalıb, dolur ürəyim.

Səni yuxuda gördüm

Bu axşam yuxuda görmüşəm səni,
Çox qəmli-kədərli, çox kefsiz idin.
Dedin ki, həsrətin çox sıxır məni,
Gözlədim yolunu, niyə gəlmədin?!

Dedin sənsizləşib gözümdə həsrət,
Öpüm gözlərindən, həsrətim gülsün.
Sənli günlərimin intizarı var,
Nə qəmin-kədərin var, mənə gəlsin.

Bir anın içində çəkildi duman,
Sanki nur çiləndi göyün üzünə.
Elə gözəlləşdin, elə sevindin,
Ayıldım yuxudan gülüş səsinə.

İstədim bir anlıq yuxuya gedib,
Sənin gül üzünü görməkçün yenə.
Heyf ki, nə yuxu, nə səni gördüm,
Uzattım, əllərim çatmadı sənə.

Nənəmin samovarı

Evimizdə ən əziz,
Ən qiymətli bir şey var.
Nənəmin yadigarı,
İri, sarı samovar.

Bir zamanlar deyərdi,
Mənim mehriban nənəm.
Dili şirin özü şən,
Bağı gülüstan nənəm.

Gördüyün bu samovar,
Babandan qalıb bizə.
O, çox şahid olubdu,
Xoşbəxt günlərimizə.

Nənəm köçdü dünyadan,
Onun şən səsi qaldı.
Sanki istəyimizi,
Sarı samovar aldı.

İndi bizim ailədə,
Çox qiymətli bir şey var.
Nənəmin yadigarı
İri, sarı isamovar.

Ayrılıq küləkləri...

Ayrılıqlar yağışlar kimi gələr,
Yağışların rəngi olmaz, əzizim.
Ayrılıqlar küləklər kimi əsər,
Küləklərin rəngi olmaz, əzizim.

Tənhaliğin bulud-bulud göz yaşı,
Səmələrin qar üzündə kükrəyər..
Küləklərin şaxta, boran savaşı,
Payz ömrün səhrasında titrəyər..

Ümidlərin rəngi qaçmış dodağı,
Acı-acı gülümsəyər, əzizim.
Tənha qalan arzuların budağı,
Pıçıldayıb başın əyər, əzizim.

Hər açılan səhələri intizar,
Hər gecəni göz yaşları doyurmur.
Ayrılığın payız rəngi sərt olur,
Yağış, külək fəsilləri ayırmır....

Bu həyatın, bu dünyanın boz üzü,
Ayrılığın yuxusuz gecələri...
Tənhalıqda parıldayan ulduzlar,
Səhərlərin qəm dolu çiçəkləri..

Ayrılıqlar əlimizdən tutaraq,
Ömrümüzə hey yeridi...yeridi.
Kövrəkləşib körpə uşaqlar kimi,
Yavaş-yavaş qəlbimizdə kiridi..

Ötdü sevgi qatarı

Mənə olan sevgini,
Sadə dostluq sanmışam.
Heç özüm də bilmədən
Heyf ki, yanılmışam...

Baxışında gizlədib
Ürəyində yanmışan.
Sən bu dəli sevgini
Niyə məndən danmışan?

Dəniz tək çağlayanda
Səni damla sanmışam.
Gəmin getmiş limandan,
Bağışla, yubanmışam...

Ötdü sevgi qatarı,
Taleyimiz ayrıldı.
Bölündük fəsillərə,
O sevgi harda qaldı...

Apardı gəncliyimi,
Ötüb kecən o illər.
Heyf sənsiz yaşandı
Sənsiz keçdi fəsillər.

İzlərimiz

Göz önümdə durmusan,
Bir sən, bir mavi Xəzər.
Oxuyur nəğməsini,
Yenə şıltaq ləpələr.

İkiniz də birlikdə,
Nəğmə deyirsiz mənə.
Səsinizi qoşursuz
Ləpələrin səsinə.

Bu gün sən də xoşbəxtsən,
Mən də, mavi dəniz də.
Uyuyur sahillərdə,
Tənha izlərimiz də.

Sevirəm sədasını,
Əks etdirir dalğalar.
Ayaq izlərimizi,
Yuyub aparır sular.

Silinsə də sahildən
Bugünkü izlərimiz.
Xəzərlə qalacaqdır,
Sevgi nəğmələrimiz.
Bizim nəğmələrimiz...

Nişanəsiz gedən qız

Bacım Südəbəyə

Yenə fikrim dolaşib,
Yenə halım qarışib,
Yenə çıxıb getmişəm
Uşaqlıq illərimə.
Fikirlerim uzaqda,
Yenə ağlımdakı sən
Yenə sakit otaqda
Açıram pəncərəmi,
Yenə sən qəlbimdəsən.
Dənizin səsi gəlir,
Bu səs ilə birlikdə
İsti bir nəfəs gəlir.
Bir pıçıltı qarışır
Bu dənizin səsinə,
Bu səs sənə səsindi
Sanki bir isti nəfəs,
Dəyir bu an üzümə.
Bu sənə nəfəsindi,
Deyirsən, can ay bacı
Niyə fikirlisən sən,
Deyirəm bacın qurban,
Nə yaxşı ki, gəlmisən.

Gülümsəyib baxırsan,
Sakit-sakit üzümə.

Gülüşünü gördükcə,
Qayıdıram özümə.
Arzular ümman-ümman,
Xəyallar karvanında.
Kaş bir dəfə, bircə yol,
Sən olaydın yanımda.
Gəl tutaq biz əl-ələ,
Qayıdaq kəndimizə.
Nə olar ki, ay bacı,
Bircə yol sən gəl bizə.

Yenə axşam düşübdü
Yenə qaş qaralıbdır.
Yenə evimizdəyik,
Anam süfrə salıbdı.
Yığışmışıq bir yerə,
Ömrün xoşbəxt anıdı.
Atamın gül balası,
Anamın gül balası.
Yadımdamı uşaq vaxtı,
Ulduzları bölərdik.
Bu mənim, bu da sənin,
O da onun, deyərdik.
Çox sevərdim göyləri,
Uçmaq istərdim ora,

Deyərdim ki, kaş mən də,
Çataydım ulduzlara.
Sən deyərdin ay bacı,
Elə demə nə olar,

Birdən uçan boşqablar,
Gəlib səni aparar.
Mən də hərdən doğrusu,
Qorxardım bu sözlərdən,
Ürəyimdə sadəcə,
Arzulardım göyü mən.
Gəl mehribanım bacı.
Gəl tutum əllərindən,
Buraxmayım səni mən.
Gəl sarılım boynuna,
Gəl öpüm üz-gözündən.
Axı bir vaxtlar sən də,
Qucaqlayardın məni
Deyərdin ki, istərəm,
İş adamı olasan,
Hamı tanısın səni.
Mən də deyərdim vallah
Sözün qurtarıb sənin.
Nəyimə lazımdır ki,
Axı tanınmaq mənim?
Eh, illər keçdi bacı,
Ömürdən çoxu getdi.
İş adamı da olduq,

Çoxu tanıdı bizi.
Amma sənsiz yaşadıq,
Heyf, bu ömrümüzü.
Sən mənim atam idin,
Sən mənim anam idin.
Bütün varlığın ilə,

Halıma yanan idin.
Rahat uyu məzarda,
Atamın yadigarı.
Nişanəsiz gedən qız,
Ömrümün ilk baharı.
Dualarımda sənə,
Hər gün pay ayırıb mən,
Allahın dərgahında,
Qəbula göndərirəm.
Rahat uyu, can bacı.
Məzarın nurla dolsun!
Hökm Allahın hökmüdür!
Yerin cənnətlik olsun!
Yerin cənnətlik olsun!

Bir gün olmayacam

Bir gün arzulayarsan məni...
Cadar-cadar torpaqlar
yağışı arzuladığı kimi.
Bir gün arzulayarsan məni...
Çarəsiz bir xəstənin
Gözlərini pəncərəyə dikib
Günəşin doğuşunu gözlədiyi kimi.
Bir gün arzulayarsan məni...
Bir məhbusun dəmir barmaqlıqlardan
Azadlığa həsrət qalmış
baxışları kimi.
Bir gün arzulayarsan məni...
Neçə illərin sevgi nəşəsindən
Alışan dodağların buz nəfəsli
naxışları kimi...
Amma o gün mən olmayacam...
Nə də yağış yağmayacaq.
Məni yetirən o ana,
Daha məni doğmayacaq...

Qızım Laçına

Acılan bir sabahımda
Günəşin şafəqiylə doğulan qızım.
Bu anasız dünyamda
Ay mənim ana payım.
Ürəyimin sevinci,
Səsim-küyüm, harayım.
Hərdən anam olursan,
Anam tək can deyirsən
Hərdən bacım olursan,
Məsləhətlər verirsən.
Hərdən əziz dost kimi
Təsəlilər verirsən.
Hərdən də tez dönürsən
Bir balaca qıza sən.
Ərköynlük eyləyib
Öz yanından küsürsən.

Gözlərimin nurusan
Ürəyi nurlu qızım.
Həm üsyankar mələyim,
Həm də qürurlu qızım.
Sən hələ gözlərimdə
Bir körpəcə qızımsan.
Xınalı kəkliyimsən,
Bir xınalı quzumsan.

Süfrəmin bərəkəti,
Evimin bəzəyisən.
Könlümün gül qöncəsi,
Ömrümün çiçəyisən.
Aldığım nəfəs kimi
Ananın gərəyisən.
Hər zaman dayağımsan,
Yaşam gücümsən mənim.
Hərdən elə bilirəm
Elə özümsən mənim.
Ay qızım, ürəyindən
Sevgi əksik olmasın.
Gözlərinə, qəlbinə
Hec qəm-qüssə dolmasın.
Bəxtimin gülən üzü,
Ömrümə gedən yolum
Taleyimin ulduzu,
Fəxrim, qanadım, qolum.
Sən mənim Şah əsərim,
Bir analı dünyamsan.
Saf arzulu-diləkli,
Bir sonalı dünyamsan.
Sən dünyamın özüsən,
Dünyam sənsiz olmasın.
Haqqa baxan gözümsən,
Dünyam sənsiz olmasın.
Dünyam sənsiz olmasın...

Səndən elə küsərəm

Bəstə: Ruslan Səfəroğlu

İfa: Mirələm Mirələmov

Mən elə küsərəm səndən, əzizim,
Bir daha üzümü görə bilməzsən.
Mən elə küsərəm səndən əzizim,
İstəsən də geri dönə bilməzsən.

Sənə olan sevgim sonsuz olsa da,
Danışa bilməzsən, dinə bilməzsən.
Yanarsan qəlbində sən için- için,
Dərdini kimsəylə bölə bilməzsən.

Mən elə küsərəm səndən əzizim,
Durnalar ağlayar göyün üzündə.
Gözü yaşlı qalan bu sevdamızın,
Zülmətə çevrilər dünya gözündə.

Son payızda əsən soyuq küləklər,
Aparar sevgimi çox uzaqlara.
Fikrin bir nöqtədə ilişib qalar,
Gözlərin tikilər uzaq yollara.

Mən elə küsərəm səndən əzizim,
Bulud tək hönkürər həsrət gözündə.
Qalarsan hicranın ümidlərində,
Bir sevda göyərüb bitər sözündə.
Bir sevda göyərüb bitər sözündə.

Xəyalımda yenə sən

Sədaqət, məhəbbət, ülvi sevgiyə
Səni xəyalımda sanmışam, hər an.
Nə qədər uzaqsan, o qədər yaxın
Səni ürəyimdə anmışam, hər an.

Danışıb qəlbimdə, hey gizli-gizli,
Sənin gözlərinlə seyrə dalmışam.
Hərdən pıçıltıyla, hərdən xəlvəti,
Sənə çoxlu məktub yola salmışam.

Hər dəfə səninlə görüşəndə mən,
Yad kimi tərək edib, ayrıldım səndən.
Qəribə olsa da, deyim düzünü,
Yenə xəyalımda sənsən, yenə sən.

Haqq aşiqiyəm

Haqqın-ədalətin əlindən tutub,
Üzü yaxşılığa getdim həmişə.
Kinli baxışlardan, naqis üzlərdən,
Gizlətdim üzümü, itdim həmişə.

Açdım ürəyimin pəncərəsini,
Eşitdim yadın da doğma səsini,
Uddum acı dadan xoş kəlməsini,
Hər kəsin yolunda bitdim həmişə.

Mən Allah yolunda, haqqın elçisi,
Olmadım nadana heç zaman asi,
Bəzən tapmayanda bircə içim su,
Oldum dərya, dəniz, yetdim həmişə.

Doğru olmaq üçün yaranıb bəndə,
Allahı düşünün, hər nə edəndə,
Yaxşılıq yerinə pislilik görəndə,
Göz yumub, unutdum, ötdüm həmişə.

Bilmədim dadını kin-küdurətin,
Quluyam, doğrunun, saf məhəbbətin,
Yalanın çox gördüm düz həqiqətin,
Düz oldum, düzlüyə çatdım həmişə.

Könlümün gözünü oyub keçənlər,
Yaxşılıq adını pisə seçənlər,
Ay yalan yerinə düz and içənlər,
Ömrümü mən sizə satdım həmişə.

Xuramanam, hər sözümdə sərrafam,
Haqqın aşiqiyəm, doğruyam, safam,
Mən göyün adamı, mən yerə yadam,
Mənə doğru atın addım, həmişə.

Gizli məhəbbət

Səni gördüyüm ilk gündən,
Qəlbimdə baş qaldırdı ülvi bir istək.
Nə bir kəsə deyə bildim, nə danışdım...
Səni süzdüm ancaq,
Oğrun-oğrun xəlvət -xəlvət,
Məni yarpaqtək saraltdı...
Get-gedə bu həsrət
Qəlbimi üzən bu imiş
Gizli məhəbbət, gizli məhəbbət...

Sevdiklərimizə dəyər verək

(Sağlığında qiymət verin insanlara.

C.Novruz)

Sevdiklərimizə indi dəyər verək.
İndi sarılaq...
Çünki ölüm gələcək.
Bizdən xəbərsiz...
Səssiz-səmirsiz...
O hər an haqdır.
Zamanın ayrılıq əli əlimizdə,
Tez-tez qapımızı döyəcək.
Ayrılığın oğey baxışında
Tapa bilməyəcəyik bir-birimizi...
Əcəl gəlib aparanda sevdiyimizi...
Yanacaq ürəyimiz
Parcalanacaq qəlbimiz,
Didərgin olacaq ruhumuz.
O zaman anlayacağıq ki,
Bir metrə torpağın altı
Dünyanın o biri ucundan
Çox-çox uzaqdı.
Çox-çox uzaqdı.

Yenidən dünyaya gəlmək istəyirəm

Yenidən dünyaya gəlmək istəyirəm...
Səninlə görüşmək üçün.
Bitib bu sevginin çiçək düzündə
Qalıb sevgimizin dəniz gözündə
Səni görmək istəyirəm...
Əssin həsrətimizin vüsəl yeli,
Gedək sevgimizin sahillərinə
Düşək eşqin əllərinə..
İtək sevginin şirin ayrılığında...
Döyünən ürəyimizin
Sən o tayında, mən də bu tayında...

Yenidən dünyaya gəlmək istəyirəm...
Sənli günlərimin sığalı olmaq üçün.
Sevgimizin titrəyən qollarında,
Bitməyən yollarında
O günlərimin hər saatını
Baxışlarıma çəkmək istərəm.
Həsrətimizə yağan yağışların
Qaranlıq gecəsində sən ay ol, mən ulduz...
Baxaq sevgimizin göy qurşağına,
Açıb qucağımızı taleyin xoş vaxtına
Xatirələri endirək payıza
Özümüz üz tutaq üzü yaza....

Yenidən dünyaya gəlmək istəyirəm...
Sevgi bağçamızın
çiçək ürəyinə əkilmək üçün.
Nəfəsimin lal kimi susan
Bulaq gözündən
Süzülüb gələn ayrılıqları
Ömrümdən silmək üçün.
Səni ruhuma çəkmək üçün.

Bir gün çıxıb gedəsən

Bir gün çıxıb gedəsən,
Bu şəhərin səsindən.
Gedəsən uzaqlara...
Nə maşın səsi gələ,
nə də ki uğultusu...
Səninçün həyat ola
Bir də bir içim su...
Gedəsən yavaş-yavaş
Səni yollar apara.
Tək yollar duya səni,
Səni qəmdən qopara.
Bir gün çıxıb gedəsən...
Bu şəhərin özündən.
Saxta yalandan gülən,
İnsanların üzündən.
Uzaq yerə gedəsən...
Bilməyələr izini.
Unudasən hər kəsi,
Tək tapasan özünü.
Heç geriyə baxmadan.
Bir gün çıxıb gedəsən...
Getmək nə çətin imiş...
Bəlkə də asan imiş...
Bir gün çıxıb gedəsən...
Heç bir kəsə demədən.
Sakit, səssiz-səmirsiz,
Bir gün çıxıb gedəsən,
Ayrılığın dadını,
Hər kəsə bildirəsən...

Sevgi işığı

Sənin gözlərini gördüyüm gündən
Bir cavab tapmadım mən bu sevgiyə.
Bu ülvi qəlbimi alıb əlimdən
Tənha qoydun məni, söylə bəs niyə?!

Bir sabah bir damla şəhə dönüb mən,
Sənin qoxladığın gülə qonacam.
Həyatda heç zaman görüşməsək də,
Mən səni səsləyib, səni anacam.

Ömrüm bəzənəcək gül tək, çiçək tək,
Sənin bu gecikmiş məhəbbətinlə.
Üzünü heç zaman görməsəm də mən,
Qoşa gəzəcəyəm səadətinlə.

Yaşamaq istərsən...

Yaşadığın bir gün ömrə dəyərsə
Bir günlə həyatın əgər dönərsə...
Taleyin üzünə nə vaxtsa gülüb,
Xəyyalların sənə qonaq gələrsə.
Yaşamaq istərsən...

Kədərin əlindən inciyib, küsüb,
Arzuna nə vaxtsa çata bilərsən..
Qaçıb arzuların şirin üzünə,
Onun əllərindən tuta bilərsən.
Yaşamaq istərsən...

Bəzən lal olarsan, bəzən susarsan,
Bəzən ümman kimi dolub daşarsan.
Ürəyin darıxar, ruhun sıxılar,
Bəzən dəniz kimi elə coşarsan..
Yaşamaq istərsən...

Bir ömür əbədi xəyal qurarsan,
Üzü çiçəkləyər ayrılıqların.
Acı gülüşlərin yolları üstə,
Yağarsan yağış tək, sən narın-narın.
Yaşamaq istərsən...

Çalış

Kimsənin qəlbinə dəymə, toxunma.
Dəysən də o könlü almağa çalış.
Dostların gözündə mərd ol, uca ol.
Daima ucada qalmağa çalış.

Boş vədlərə uyub boşuna yanma,
Doğrunu doğru de, sözünü danma,
Özünü heç zaman ucada sanma,
Qəblərdə bir körpü salmağa çalış.

İstisi bir olmur alovun, hisin,
Qəlbində kövrəklik vardır hər kəsin,
Verib qiymətini yaxşının, pisin.
Könüllər sultanı olmağa çalış.

İnsanda nəfs var heç zaman doymaz,
Allahı sevənlər şeytana uymaz,
Qəlbi daş olanlar sevgini duymaz,
Arabir xəyala dalmağa çalış.

Hər gözün görənə eyləmə həvəs,
Çalış sadə dolan, sadə danış, gəz,
Bu dünya malına meyl etmə əbəs,
Haqq adlı bir izi qoymağa çalış..

Səni yaşadacam

Səni məndən alıb aparən yollar.
Mənə qaytaracaq, bilirdim bunu.
Yenə gələcəksən sən həyatıma...
Yenə olacaqsan sevginin sonu.

Sənli xəyalımla tutub əl-ələ,
Gedəcəm səninlə bir sevgi yolu.
Sənsizlik ömrümə gecikən qatar,
Sənsizlik sevgimin bir hicran qolu.

Qayğılı, qayğısız ömür yaşayıb,
Quracam səninlə gözəl bir aləm.
Bu dünya dərdini unutmaq üçün
Son anda biləcəm mən tək deyiləm.

Qadınlar

Qadınlar həssasdır, qadınlar kövrək.
Qadınlar daşıyır zərif bir ürək.
Kişilər, qırmayın qadın qəlbini!
O gözlər yollara baxmasın ürkək.

Qadınla davranmaq bir incəlikdir,
Qadınlar sevimli incə çiçəkdir.
Onların qədrini bilmək gərəkdir,
Qadın yer üzünə gələn mələkdir.

Qadın gözəllikdir, qadın təravət!
Qadındır dünyanın şərəfət yeri.
Siz onu qoruyun, qoruyun hər an,
Qadındır dünyanın ləli-gövhəri.

Hər kəsdə olaydı

Hər kəsdə olaydı vəfa, sədaqət,
Ürəyi sözüylə kaş düz gələydi..
İnsan bir-birinə verəydi qiymət..
Gözəl söz eşidib hey dincələydi..

Çoxları dinləyə öyüd-nəsihət,
Pislər yaxşılardan götürə ibrət,
İnsanın canında olaydı qeyrət.
Haqqın qapısını açə biləydi...

Halallıq hər evdə olaydı başda,
İnsan yaşamaya qorxu, təlaşda,
Ömür şirin olur axı hər yaşda,
Kədərsiz yaşayıb köçmək olaydı.

İnsanın yaşamaq, qurmaq hünəri,
Gətirə ömrünə gözəl xəbəri,
İnsan bir- birinə verib dəyəri.
Vəfasız dünyada qədrin biləydi...

Darılmaq

Darılmağın rəngi olmur əzizim.
Darılmaq şəh tutan gülə bənzəyir.
Yandırar qəlbini gözə görünməz.
Ocağında sönmüş külə bənzəyir.

İnsana ayrılmaz bir yoldaş olar,
Sığınar dərdinlə bir sirdaş olar,
Darılmaq qəlbində dərin iz salar.
Tufanla sovrulan yelə bənzəyir.

Çox dayaz görsənər, amma dərindi,
Həsrəti ömürlük qəlbdə yerindi,
Üşüyər hər zaman, yeri sərindi,
Darılmaq bir çaya, gölə bənzəyir.

Yaralar adamı öz can evindən,
Əridər, məhv edər, saça salar dən,
Susarsan, ürəyin dolar kədərdən.
Darılmaq lal olmuş dilə bənzəyir.

Eyləyər qəlbini lap oyuq-oyuq,
Hərdən qaynar olar, hərdən də soyuq,
Eyləməz özünü heç nəyə layiq
Darılmaq, səhraya, çölə bənzəyir.

Yaz, dərdimi

Yaz notlara dərdimi,
Mənə ümid bəstələ...
Dərdlərimə nəfəs ver,
Nəğmələrində səslə...

Küsən xəyallarımla
Dumanlarda gəz məni.
Soyuğunda azdığım
Həsrətinlə kəs məni.

Gecənin yaxasından
Asılan ulduz kimi.
Qaranlıqlar içində
Susmuşam yalnız kimi.

Dərdimin tumarı var
Yağan yağışlarında.
Həsrətim buz bağlayıb,
Donan baxışlarında.

Dərdimin notlarını
Heç kəsə vermə, saxla.
Bu, bir ömür sirrimdi,
Darıxsan oxu, ağla.

Mən gedər oldum

(Şəhid əsgərə)

Quşlara deyin uçmasın,
Güllərə deyin açmasın,
Sulara deyin axmasın,
Mən gedər oldum....

Dənizlər çağlamasın,
Buludlar ağlamasın,
Dostlarım saxlamasın,
Mən gedər oldum...

Ruzgara deyin əsməsin,
Yollarımı kəsməsin,
Sevdiklərim küsməsin,
Mən gedər oldum...

Gözlərim yaz yağışdı,
Buludların naxışdı,
Sevgilim, son baxışdı,
Mən gedər oldum...

Aləm eşitsin səsimi,
Anam duysun nəfəsimi,
Torpaq açıb sinəsini,
Mən gedər oldum...

Sən yox kimisən...

Dünyamın öz varı, öz baxışı var,
Bu varlıq içində sən yox kimisən.
Mən sənin dünyandan çoxdan getmişəm,
Bəs niyə çıxmırsan ağımdan heç sən...

Ehh..nədən danışım bu var içində,
Gizlənilib, görünən kölgə kimisən.
Uçub xəyalların qol-qanadında,
İtən ümidlərə bəlkə kimisən.

Günahımı yuyursan yağan yağışda?
Bu payız, yağışlar ipə yatmayır.
Səbri daralıbdı hər keçən günün,
O qədər yaxınsan, əlim çatmayır...

Xatirə selinə dönüb gümanım,
İçimdə sən adlı bir mənim yaşar.
Nədən xəyalımdan çıxmırsan bir an,
Yol salıb qəlbimə sənli yoxuşlar.

Azıram dumanlı fikir köçündə,
Nə ağımda yaşa, nə yuxuma gəl.
Arabir darıxsan uçub xəyal tək,
Qonaq ol ömrümə, gəl, darıxma gəl...

Səcdənə gəlmişəm Şuşam

Həsərdən üşüyən arzularımı,
Götürüb səcdənə gəlmişəm, Şuşam.
Neçə baharımı, neçə yazımı,
Sənsiz həyatımdan silmişəm, Şuşam.

Mərmi gülüşlərin göz dağım olub,
Hər damla göz yaşın bulağım olub,
Sənsiz kaş bilsəydin nə çağım olub,
Dərdinlə can verib ölmüşəm, Şuşam.

Anam tək sinəmə bağladım səni,
Hər gecə, hər gündüz qoxladım səni,
Otuz il ürəkdən ağladım səni,
Otuz il ürəksiz gülmüşəm, Şuşam.

Qarlı dağlarına çökən duman-çən,
Mənim ürəyimə çökmüşdü nədən,
Ruhumu özüylə aparıb gedən,
Dünyanı öz dünyam bilmişəm, Şuşam.

Olub keçənləri unudaq daha,
Bağışla, deyəsən batdım günaha,
Bilsəydin açılan bu xoş sabaha,
Nə qədər qurbanlar kəmişəm, Şuşam.

Xoşdur azadlığın, xoşdur bu sədan,
Səni gözlərimdə yaşatdım hər an,
Səcdənə durubdur qızın Xuraman,
Səni candan artıq sevmişəm, Şuşam.

Kimim var ki, dağlarda

Eşitdim ki, qar yağıb, dolu düşüb dağlara,
Fikrim dolanıb getdi, sənli olan çağlara,
Xəyalımda ümidlər götürər uzaqlara,
Nədən axı bu ruhum uçar uca dağlara,
Eyy yolu dağdan ötən salam deyın dağlara,
Kimim var ki, dağlarda, dağlar hara, mən hara?!

Yaşayıram könlümün gecikmiş sevdasında
Dağlar boyda həsrət var gözümün qorasında,
Bir sevgi itirmişəm dağların arasında,
Eyy yolu dağdan ötən salam deyın dağlara,
Kimim var ki, dağlarda, dağlar hara, mən hara?!

Bir xatirəyə dönüb sənli olan günlərim
Yarı xəzan güllərm, yarı qönçə güllərim,
O dağlara gec gələr bahar -yaz fəsillərim,
Eyy yolu dağdan ötən salam deyın dağlara,
Kimim var ki, dağlarda, dağlar hara, mən hara?!

Bir çəmənlik yaşılam, o dağlarda izim var,
Bir sevginin yaşıyam, göydən baxan gözüm var,
Səni ruhuma sıxan, alovum var, közüm var,
Eyy yolu dağdan ötən salam deyın dağlara,
Kimim var ki, dağlarda, dağlar hara, mən hara?!

Şəlalə rəngindədir, dağların qərrib yeli,
Gözümdə dumanları, qəlbimdə həsrət seli,
Sevda nəğməsi deyir hər çiçəyi, hər gülü,
Ürəyim istəyir ki, çıxıb gedim dağlara,
Bəlkə sirmimi acam, zirvədə qartallara
Ehh...Xuraman, bir dayan, dağlar hara, sən hara?
Ehhh...Xuraman, bir dayan, dağlar hara, sən hara?

Kəndimiz yada düşür...

Düşüb xəyallarımın
Yenə şirin vaxtına...
Əyləşirəm ömrümün
Şirin-şəkər taxtına...
Keçirəm uşaqlığın,
Gəncliyin xoş çağından
Keçirəm kəndimizin
Sakit axan çayından...
Boylanıb gül qoxulu
Çiçəkli çəmənindən
Dərirəm laləsindən,
Küskün bənövşəsindən.
Bağ-bağçamız gülüşür,
Kəndimiz yada düşür...

Göz gəzdirib sürməli
Al-əlvan meşəsinə.
Üzümü söykəyirəm
Dağların sinəsinə..
Çobanın tütək səsi,
Yazın ilıq nəfəsi
Qonum-qonşu harayı,
Sevindirir hər kəsi,
Bulud-bulud yağışlar.
Qəlbimin sərinliyi,
Tərpəq qoxusu duyur,
Ruhumun dərinliyi.

Könlüm elə üşüyür
Kəndimiz yada düşür...

Qol budaqlı çinarlar,
Yollara işıq saçır.
Neçə qəlblərə fərəh,
Ümüdlərə yol açır...
Neçə ömür sirdaşı,
Neçə sevən ürəyə
Olubdu yol yoldaşı.
Hər düşən yarpağında,
Bir sevdanın izi var,
Hər yarpağın köksündə,
Bir yarımçıq arzu var.
İllər necə ötüşür...
Kəndimiz yada düşür...

Atalı, həm analı
Ömümün ən xoş günü.
Necə də sevinərdik
Kəndimizin toy günü.
İsti ocağımızın
Başına yığışardıq,
Nağıllı gecələrdə
Nağılla yarışardıq.
Doğmaların ətrini
İndi kənddən alıram,
Ömrü günü beləcə
Sakit yola salıram
Yolların ayrıcında
Xəyallarım görüşür
Kəndimiz yada düşür....

Görən darıxırmı heç...

Tutub xatirələrin sevdalı əllərindən,
Könlümə söz yığiram payız xəzəllərindən,
Qayıdıram arabir onlu günlərimə mən
Görəsən o da məni heç yadına salırmı?
Uzaq yollara baxıb xəyallara dalırmı?

O da axşam olanda göylərə baxırmı heç,
Könlünü həsrət ilə yandırıb yaxırmı heç,
Gözləri dola-dola görən darıxırmı heç?
Eh...xəyallar, xəyallar məni hara apardın,
Yenə də ürəyimdən bir xatirə qopardın.

Tutub söz yağışına qəlbini isladırırmı?
Görüş anlarımızı görən xatırlayırmı,
Ürəyi döyünürmü, havası tutulurmu,
Başı dumanlanırmı, könlü heç sıxılırmı
Bilirəm xatırlayır o da məni hər anda
Küləklər də əsəndə, yağışlar da yağanda.
Küləklər də əsəndə, yağışlar da yağanda.

Unuda bilsəm əgər...

Unuda bilsəm əgər, unudacam səni mən,
Siləcəm yaddaşımdan bütün xatirələri.
Son bahar yağışı tək, yağacağam göylərdən
Yuyacam yaddaşımdan sənə olan günləri...

Yağacam yağış kimi, qopacam tufan kimi,
Dolacam bulud kimi, baxışında həsrətini.
İtəcəm ayrılığın buludlu səmasında,
Sən məni axtaranda, çətin taparsan, çətin.

Unudacam bilirəm səni də, özümü də,
Yox olub mələk kimi çəkiləcəm göylərə.
Tapacam itirdiyim tabı da, dözüümü də.
Gedəcəm xəyalımda sənli olan günlərə...

Unudacam deyirəm, unutmaq asandımı,
Qəlbimin ağrısından asıram ayrılığı.
Bir zaman ürəyimdən sənə ayrılan yolu,
Əllərimlə kəsirəm gözlərimdə yaş dolu.
Əllərimlə kəsirəm gözlərimdə yaş dolu...

Kimsəyə söyləyəməm

Bir atəş var ürəyimdə,
Yandırır məni, deyəməm.
Bir sevda səslərə məni,
Kimsəyə söyləyəməm.

Kimsə var həyatımda,
Mən onlardan keçəməm.
Bu eşq ömürlük sirrim
Kimsəyə söyləyəməm.

Bu eşqim həyatımda
Bir ömürlük bitəcək.
Sevdamı hec bir zaman
Bir kimsə bilməyəcək.

Nə qədər yandırsa da,
Mən onu bəsləyəcəm.
Məndən küsüb getsə də,
Mən onu səsləyəcəm.

Kaş ki, həsrət əlinə
Bu saf eşqim düşməsin.
Amandı sevdamıza
Hicran mehi əsməsin.

Mən seumayı sevərəm

Mən göyləri sevərəm,
Mən yerləri sevərəm.
Əl çatmayan müqəddəs,
Hər şeyləri sevərəm.

Ay-ulduzlu gecəni,
Göy səmanı sevərəm.
Dünya gözəlliyini,
Asımanı sevərəm.

Nurundan boy atdığım,
Günəşimi sevərəm.
Qəlbimdə Vətən adlı
Atəşimi sevərəm.

Hər şeyin asan deyil,
Çətinini sevərəm,
Haqq yolunun əbədi
Gülşənini sevərəm.

Güclü ruzigar deyil,
Sakit mehi sevərəm.
Güllər üstə gülümsər,
Narın şehi sevərəm.

Ülvi sevgilər kimi,
Mən sevməyi sevərəm.
Tanrı sevgisi qədər,
Sevilməyi sevərəm.

O şeyləri sevdim ki,
Bu dünyada qalmağa.
Dünyanın sərvətləri
Yetməz onu almağa.

Boşuna ümidlər verməyin...

Boşuna ümidlər verməyin nolar,
Boşuna ümidlər saralıb, solar.
Bəlkə də bir ömrün sonucu olar,
Bəlkə də bir ömür yarımçıq qalar.

Oynamayın bəxtin bəd naxışıyla,
Qırmayın ümidlər göyərən yeri.
Aldadıb, aldanan ömür payından,
Başlanır taleyin acı yelləri.

Yox deyin həyatın sərt baxışına,
Arayın, axtarın xoş anlarını.
Düşməyin dünyanın naxoş vaxtına,
Dərin bu dünyanın xoş nübarını.

Sədaqət, etibar, inam axtarın,
Yazılan bir ömrü bada verməyin.
Yaxşılıq toxumun elə səpin ki,
Taleyin hökmünə siz baş əyməyin.

Xuramanam, haqqın yolçusuyam mən,
Siz haqqı güdaza verməyin heç vaxt...
Könül bağınızda güllər bəsləyin,
Özgənin bağından dərməyin heç vaxt...

Sənə getməyən yollar..

Sənə getməyən yolları
Getməyəcəm daha mən...
Getsəm....
O yolların buz baxışı.
O yolların soyuq nəfəsi
Üşüdəcək ruhumu...
Əllərimdən tutan yağışlar
Dəyişəcək yolumu...
Payız rəngimin pıçıltıları
Qollarını açaraq
Məni tənhalığa sürüyəcək...
Bozaran yuxularımın
 gəcəsinə bürüyəcək..
Zamanın tellərini
 darayan ayrılıqlar,
Son ümidini yaşayacaq....
Ömrümü qədər-qədər içib
Həsrətimi gözləyən yollar....
Yorğun gözlərini yumub
Daş bağlamış qollarını
Sindəndə çarpazlayan
 yollar....
Eh....yollar..yollar..
O yollar sənə getməyirsə,
 getməyəcəm daha..

Sabahların qərib gözlərində
bitməyəcəm daha.
Ulduzların utancaq
baxışlarında
Ərimək istəyirəm..
Köksümdəki saat əqrəblərini
Sənə gələn yolların
Tənha işığında
dayandırıb,
Geri dönmək istəyirəm..
O yollar sənə getməyirsə...
Getməyəcəm...
Ayaqlarımın kar olmuş səsiyəm...
Gümüşlənən tellərimi
Sığallayan həsrətin gecəsiyəm..
Bu yollar sənə getməyirsə
Getməyəcəm....
Getməyəcəm....

Adsız şeirlər

Bu gecə sənsizliyin
güzgüsünə boylandım.
Sığalının boz rəngində tumarlandım.
Darıxmağın şəklini çəkdim...
Gecə yaman uzandı...
Narın yağış yağmağa başladı.
Xatirəmin göz yaşları bilib
Seyr etdim yağışı.
İçimə çəkdim bu soyuq baxışı..
Saralmış varaqların arasında üşüdüm
Payıq yarpağı tək titrədim, əsdim...
Burulğana dönüb, sənə tələsdim
Donmuş nəfəsimlə rəngli gülüşlərimin
yolunu kəsdim...
Gecə yaman uzandı...

Sevgimin gözlərində bir
 ümid əkdim göyərmədi...
Ağ tellərini qara rəngə boyadım
 sevinmədi...
Kölgə kimi izlədim ömrümün
Qaranlıq yollarını...
Ömür də dalğa boydaymış
Sahilə çırpıldı, yox oldu...
Başımı söykədim xəyallarımın
 göz yaşına...
Ürəyimdən bir sevgi keçdi...

Yollar tənha, ümidlər tənha
Qalmışam yol ayrıcında.
Qaranlıqlar üstümə gəldikcə
Çırpılıram sabahlara..
Tənhalığın əlindən tutub
Ayağımı əzən daşların
Üzəriylə yeriyrəm
Uşaq kimi ağlayıb kiryiyərəm...
Sahili döyəcəyəm ləpələrə dönüb
uzaqlaşırım tənhalığım kimi
Xatirəyə dönürəm
 Lap uşaqlığım kimi.

Ümidimin əlləri
boş qayıdıb.
Ayrılığın soyuq əlləri
Ürəyimin qapısını döyür.
Üşüyürəm yağışın altında...
Ruhumun göz yaşları
Qanad açır göndərdiyin
məktublarnın arasında...

Kipriklərimin yaddaşında qalıb
sevdalı baxışın.
Qatarın gedişində qarşılayır
məni həsrətin.
Bir sevgi inildəyir relslərin arasında
Qucaq-qucaq tüstülənir ürəyimin başında...
Boğur məni gözlərinin qarasında...
Ümidlərim uzaqlardadı..

Sevimli adın gedəcək

Mənsur şeir

Bir gün gələcək, dərdinlə, sıxıntılarla gedəcəksən.
İllərlə qurduğun evini-əşiyini, doğmalarını tərک edəcəksən.
Öləcəyəm deyə çox fikir çəkmə, həyacanlanma.
Öldüyün an sənin vücudun refleks olacaq.
Kəsiləcək nəfəsin, gözlərin açıq qalacaq.
Nə olacaq, necə olacaq, deyə heç üzülmə.
Çünki, sən öləndə nə lazımsa edəcəklər.
İlk öncə sənin paltarlarını çıxaracaqlar.
Sonra səni yuyacaqlar, qüsül edəcəklər.
Yeni paltarını, kəfəninə əyninə geydirəcəklər.
Yaxından, uzaqdan eşidib gələcəklər.
Cənazə haradadır, deyəcəklər.
Adınla səni heç kəs çağırmayacaq, öldüyün an səni ilk
adın tərک edəcək.
Cəsədin olacaq ortada.
Sənə “meyit” deyiləcək.
Adınla səni heç kəs çağırmayacaq.
Deyəcəklər tələsin, meyit qalmasın sabaha.
Bir gecə də səni evində qonaq saxlamayacaqlar.
Gecəni ağlamaqda günahdı deyib, ağlamayacaqlar...
Deyəcəklər tez çatdıraq məzarlığa...
Sonra səni çiyinlərində götürəcəklər.
Qolları yoruldu deyə, bir-birinə ötürəcəklər.
Nəhayət, səni son mənzilə yetirəcəklər.
Tez dəfn edək, geri dönək, şər qarışır deyəcəklər.

Hamı çəkilib gedəcək, hamı səni tərک edəcək.
Dönəcəklər mənzilinə, hərə bir söz söyləyəcək.
Kim yeməsə ehsanından ruh inciyər, deyəcəklər.
O yazığın taleyi də belə imiş, onunku da bu qədərmiş, de-
yib, oturub halvanı da yeyəcəklər.
Üstündən bir limonlu çay da içəcəklər...
Sonra hər kəs çəkilib öz evinə gedəcək.
Bir neçə gün keçəcək...
Doğmaların, övladların yığısacaq,
Ondan kimə nə qaldı, deyəcəklər.
Əvvəl pıçılıyla gizli-gizli kiminə çox, kiminə az mirasını
böləcəklər. Payına az düşənlər narazılıq edəcək.
Bizi heç düşünməmiş, kimə nə qaldı deyəcək.
Sonra paltarlarını, əşyalarını seçib ayıracaqlar.
Kimə isə sədəqə verək deyə, onu da paylayacaqlar.
Beləcə aylar keçəcək, günlər keçəcək...
Bil ki, sən öldükdən sonra işini-gücünü buraxıb sənin həs-
rətini heç kəs çəkməyəcək.
Nə də həyatını tərک edib sənənlə ölməyəcək.
İşləri də, həyatları da hər zamankı kimi davam edəcək.
Qalan malın da, mülkün də doğmaların arasında bölünəcək.
Bir gün gələcək sən öləcəksən.
Şanın-şöhrətin hamısı dünyada qalacaq.
İlk əlindən alınan sevimli adın olacaq.
Bir gün gələcək, hamı səni tərک edəcək.
Tərک edənlərin önündə də, sevimli adın gedəcək.
Sevimli adın gedəcək...

**Bacısı
Südabə xanım**

**Atası İsmayıl kişi,
anası Qəndab xanım**

*General leytenant Fazil Ağalarov
və Xuraman Muradova*

*General leytenant Hikmət Mirzəyev
Xuraman Muradova ilə*

*Xuraman Muradovaya
həsər edilmiş şeirlər*

Nəcibə İLKİN

Xuraman adın

*Əzizim, çox sevdiyim Xuraman xanım
Muradovanın 8 Mart Bayramına şeir hədiyyəm*

Sıyrılib söz qılıncından,
Söz önündə baş əymisən.
Geyib haqqın libasını,
Haqq önündə daş əymisən.

Zirvələrin qar örtüyü,
Dilə gələn ürəyindir.
Həqiqətin səsi-küyü,
Hünər adlı çörəyindir.

Dalğalanıb dəniz kimi,
Gücünlə coşub, daşırsan.
Sevgimizlə qucaqlaşib
Qəlbimizdə dolaşırsan.

Ərənliyə gedən yolun,
Tariximin sədasıdır.
Xeyirxahlıq əməllərin,
Tomrisimin nidasıdır!

Od-alovlu gur sinəndə,
Vətən adlı bir sevgin var.
Cəsarətin, mərd ürəyin,
İnsanlıqdan dünya qurar.

Söz fatehim, söz sərrafım,
Ey möhtərəm müdrik qadın!
Hər ürəkdə heykəl qurub,
Möhtəşəm Xuraman adın!

Xuramanım

*Əziz bacım, dəyərlim Xuraman xanıma
Novruz Bayram hədiyyəsi*

Bürünüb bahar ətrinə,
Gül-çiçəyə naz edirsən.
Ömrün bahar gülşənində,
Hər tərəfi yaz edirsən.

Bir nəğməli dünyamızsən,
Səndən ilham alır könlüm.
Ümid adlı odamızsən
Min bir rəngə çalır könlüm.

Ətrafına yığdın xalqı,
Bayram tonqalları kimi.
Hər ocağa nur çilədin,
Ətirli baharı kimi.

Ümid yeri, güman yeri,
Hər bir kəsin pənahısan.
Hər qaranlıq gecəmizin,
Açılan xoş sabahısan.

Tarix yaşadacaq səni,
Sevgi dolu amalınla.
Səndən qürur duyacaqdı,
Xalqım şöhetin-şanıla.

Yaz müjdəli, yaz soraqlı,
Baharlı adın mübarək.
Könüllərdəki izinlə,
Dillərdə dadın mübarək.

Dağlar qızım, dağ vüqarlım,
Yurd sirdaşım XURAMANIM!
Azərbaycan Novuzusan,
Tarix yaşım, XURAMANIM!

Şövkət BƏYLƏRLİ

Xuraman xanım

Allahın sevimli bəndəsi oldun,
Ay qəlbi, özü nur Xuraman xanım.
Xeyir əməlinlə qəlblərdə qaldın,
Ay qəlbi, özü nur Xuraman xanım.

İmanı mükəmməl, gözəl xanımsan,
Kasıbın, fəqirin könlün alırsan.
Yetimin başını sığallayırsan,
Ay qəlbi, özü nur Xuraman xanım.

Yaradıbdır səni gözəl yaradan,
Sən biri deyilsən, bil ki, sıradan.
Hər gələn xəstəyə tapırsan dərman,
Ay qəlbi, özü nur Xuraman xanım.

Bir mələk simalı, gözəl xanımsan,
Hər gələn xəstənin dərdin bilirsən.
Ona candan yanıb kömək edirsən,
Ay qəlbi, özü nur Xuraman xanım.

Gözəl kollektivin rəhbərisən sən,
Sanki göydən yenmiş bir pərisən sən,
Bu millətin, xalqın gövhərisən sən,
Ay qəlbi, özü nur Xuraman xanım.

Gözəl diyarımın məğrur qızısan,
Elimli, ziyalı iş adamsan,
Vətənin adını uca tutursan,
Ay qəlbi, özü nur Xuraman xanım.

Şövkətəm, vuruldum gözəl qəlbinə,
Şirin dürr tökülən gözəl ləbinə,
Allah nur veribdir gözəl üzünə,
Ay qəlbi, özü nur Xuraman xanım.

Aydın RƏVAN

Nur üzlü Xuraman bacım

Bir təqvalı, bir nur üzlü bacım var,
Ürəyindən mərhəməti tükənməz .
Bir xeyirxah, nəzakətli bacım var,
Yaxşılığı libas edib geyinməz.

Kövrək gəlbi, hər acıya yanandır,
Bu dərdləri, dərdi kimi sanandır,
Düşünməyin, bunu etmək asandır,
Bu qeyrətdə, bu qüdrətdə bacım var.

Ümüd yeri, haqq qapısı önündə,
Diləyində, duasında, ünündə,
Bir Allahdan imdad uman günündə,
Məzlumuna imdad dilər bacım var.

Mən yazmıram, könlü onun xoş olsun,
Söz də gərək həqiqətdən doğulsun.
Xəbislərin göz, qulağı yorulsun,
Dinləsinlər bu geyrətdə, bacım var.

Qoy utansın, haqqa susan paxıllar,
Öz nəfsinə, qurban gedən ağıllar.
Uydurmayın, özünüzdən nagıllar,
Siz də deyin Xuraman tək bacım var.

Çox yaşa, Xuraman xanım

Bir mötəbər, xanım xatın Ana var,
Sinəsində vətən eşqi alışan.
Zərifliklə gör nə böyük gəlbi var.
Ürəyində, Tanrı ilə danışan.

Özün nigar ruhlu, məğrur bir qadın,
Nitqin qılınc kimi cəfakeş adın,
Dərdinə şəriksən doğmanın, yadın,
Hər kəsə Anasan, Xuraman xanım.

Qırx dörd gün savaşda, qurbanlar kəsən,
Bu savab işinlə daim öndəsən.
Sən min ürəklərdə, min könüldəsən,
Ömrünə bərəkət, Xuraman xanım.

Onlarla yaralı minlərlə qazi.
Milan hospitaldan getdilər razı,
Bir ömür yaddaşda, qaldı ən azı,
Təmənna ummayan Xuraman xanım.

Bu bir gadın qücü, qadın geyrəti,
Amalı, məqsədi bəlli niyyəti,
Cahana səs salmış şanı-şöhrəti,
Əzmkar, cəfakeş Xuraman xanım.

Düşməndən qurtuldu torpağım, daşım,
Qələbə müjdəli, sevinc göz yaşım,
Qürurla addımla, əsgər qardaşım,
Qürur yerimizsən, Xuraman xanım.

Fəxr edir el-oba, bütün məmləkət,
Fədakar işinlə qurdun səltənət,
Bu gözəl simada var bir kəramət,
Haqq yaşa, çox yaşa Xuraman xanım.

Zeynel Abidin Payas

Xuraman hanım

Yüce dağlar gibi başında duman
Temiz yüreginde volkandır iman
Bu derin gönüle muhtaçtır zaman
 Davamıza yoldur xuraman Hanım
 Bir fedakâr kuldur Xuraman Hanım

Irgalanır dalda bir yeşil yaprak
İncinmez üstüne bastığı toprak
Aşkıdır ay yıldız üç renkli bayrak
 Sancağında yeldir Xuraman Hanım
 Bir fedakâr kuldur Xuraman Hanım

Görünüyor ruhu İnce mi İnce
Gamzeleri çiçek açar gülünce
Ben diyeyim nergiz siz deyin gonca
 Yaylalarda güldür Xuraman Hanım
 Bir fedakâr kuldur Xuraman Hanım

Garibin yoldaşı zalimin hasmı
Sanki gökte ay'dır bakınca cismi
Şefkât, merhamettir halktaki ismi
Yoksullara çuldur Xuraman Hanım
Bir fedakâr kuldur Xuramam Hanım

Hâr-ı bülbül açar Şuşa dağında
Şehide bacıdır gençlik çağında
Acıyı yudumlar her bir öğünde
Sarmak için koludur Xuraman Hanım
Bir fedakâr kuldur Xuraman Hanım

O soylu bir kadın bir annedir o
Ak alnı secdede bir ninedir o
Aşk ile çatlayan bir sinedir o
Seccademde puldur Xuramam Hanım
Bir fedakâr kuldur Xuramam Hanım

Mələhət BEHBUDQIZI

Sən ey gözəl insan, sən ey mərd qadın

Ey Laçın elinin mərd qoçaq qızı,
Sən ey gözəl insan, sən ey mərd qadın.
Hər gün şəfəq saçıan ilk dan ulduzu
Sən ey gözəl insan, sən ey mərd qadın.

Səsin düşüb obalara, ellərə,
Nəğmə kimi yaraşıqsan dillərə,
Gözəlliyin qıcıq verir illərə,
Sən ey gözəl insan, sən ey mərd qadın.

Qaranlıqda ay camalın nur saçır,
İşığından qaranlıq da gen qaçır,
Mərhəmətin ürəklərə yol açır,
Sən ey gözəl insan, sən ey mərd qadın.

Zirvədəsən, bağırı qandır paxılın,
Bir silahdır, çox itidir ağılın,
Bitən deyil xeyirxahlıq nağılın,
Sən ey gözəl insan, sən ey mərd qadın.

On dörd günlük aydır sənin camalın,
Savab işdir həm dövlətin, həm malın.
Qazandığın saf ad sənin halalın,
Sən ey gözəl insan, sən ey mərd qadın.

Tanrı sənin ürəyinə giribdir,
Etdiyin xoş əməlləri görübdür,
Mükafat tək iki övlad veribdir,
Sən ey gözəl insan, sən ey mərd qadın.

Zərnişan TURAN

Xuraman

Dünya bir imtahan,sən bu sınaqdan,
Qaliblər qalibi çıxdın, Xuraman.
Ağrı-acılara vermədin aman,
Xeyirin yanında durdun Xuraman.

Bir camal veribdir sənə Xudaya,
Yetirib vəsfini ulduza - aya.
Qalsaydı bu meydan aşiq Cumaya,
Qoşardı hüsnünə dastan Xuraman.

Əsgər balaların əsl bacısı,
Ömrün heç çəkməsin tale acısı,
İşinlə, bilginlə gözəllər xası,
Əməli tərifə sığan Xuraman!

Qoy bəxtin üzünə gülsün hər zaman,
Heç vədə görməyim səni pərişan,
Sorsalar əməli-saleh bir insan,
Adın lap başdadır, deyim Xuraman!

KOCATÜRK

Xuraman Muradova

Türk'ün görkemli kızı
XURAMAN Muradova
Sanki Çoban Yıldızı
XURAMAN MURADOVA

Kişilerden de kişi
Asla bulunmaz eşi
Kızılelma güneşi
XURAMAN MURADOVA

Altın kalpli yüreği
Bükülmeyen bileği
Azerbaycan meleş
XURAMAN MURADOVA

Sanmayın atalet var
Aslında asalet var
Yalnızca Türklüğe yâr
XURAMAN MURADOVA

Görünür reyhan gibi
Süzülür ceylan gibi
İnci ve mercan gibi
XURAMAN MURADOVA

Turanın nazlı gülü
Her dem şeydâ bülbülü
Atasından görgülü
XURAMAN MURADOVA

Aman vermez namerde
Dermândır cümle derde
Hilâl gibi her yerde
XURAMAN MURADOVA

Huzur dolsun otağın
Büzülmesin dudağın
Yüz akısın bu çağın
XURAMAN MURADOVA

İncitmesin dil seni
Üşütmesin yel seni
Bir milletin gülşeni
XURAMAN MURADOVA

Altın gibi kalbin var
Ayyüzlü cemalın var
Asaletin şanın var
XURAMAN MURADOVA

Ömürlük dost olasin
Kalbimize dolasan
Bizim elde kalasan
XURAMAN MURADOVA

Fırsat bulup gelesin
Derde derman olasin
Seni sevdik bilesin
XURAMAN MURADOVA

Seviririk seni ay can
Değmesin asla hicrân
KOCATÜRK'e şansın şan
XURAMAN MURADOVA

Nəbi və Həcər dastanı

*(I və II Vətən Müharibəsində
şəhid olan oğulların əziz xatirəsinə)
(poema)*

Qarabağ torpağının dağ Qubadlı elində,
Oğul dünyaya gəlir, bir nağılın dilində.
Adını Nəbi qoyub, tez böyüsün deyirlər.
Nəbi tək igid olsun, - xeyir-dua verirlər.
Günəş doğur bu zaman, Ay bədirlənir bu an,
Sabahın zülmətində saçlarını sökür dan.
Nəbi adı igidlik, ərənlik nişanəsi,
Yayılmışdı hər yana onun məğrurluq səsi.
El-obası sevinir Nəbinin gəlişinə,
Bir qurban da kəsirlər onun hər gülüşünə.
Bu vaxt onunla birgə kənddə bir qız doğulur,
Bu qaragöz qızın da adı Həcər qoyulur.
Biri kəndin o başı, biri kəndin bu başı,
Onlar bir yaşdı kimi olur sinif yoldaşı.
Məktəbə bir gedirlər, bir yerdə oxuyurlar,
Elmin gözəlliyini bir yerdə qoxuyurlar.
Hər ikisi əlaçı, nümunəvi şagird tək,
Sevilirlər məktəbdə əlaçı, doğma dost tək.
Böyüyürlər sevnclə, hər kəs sevirlər onları,
Sevir vətənə bu cür şərəf verən canları.
Nəbi arabir gəlir dərslər üçün Həcərgilə,
Həcər də bu adəti yaşadır eyni ilə.
Nəbiyə doğmaları tez-tez zarafat edir,

“Gözün aydın ay Nəbi, yenə Həcərin gəlir”.
Həcərə də doğmalar sataşirlar arabir,
“Dur qarşıla ay Həcər, sevimli Nəbin gəlir”.
Heç birisi incimir doğmaların sözündən,
Sevinir ürəkləri, sevinc axır gözündən.
Belə zarafatlara alışır hər ikisi,
Həm məktəbin, həm elin olurlar sevimlisi.
Bir partada əyləşib, birgə yaşa dolurlar,
Özləri də bilmədən çox yaxın dost olurlar.
Öyrəşir bir-birinə, qəlbi bir, sözləri bir,
Vuran ürəkləriylə, cüt baxan gözləri bir.
Vaxt ötür, zaman keçir bu doğmalığ içində,
Pərvaz edirlər birgə, arzuların köçündə.
Hər iki dəyərlı gənc çatırlar gənc çağına,
Səcdə edirlər hər an vətənin torpağına.
Gəncliyin bulağından birlikdə su içirlər,
Sevgi adlı dünyanın körpüsündən keçirlər.
Yaranır hər birinin qəlbində eşq yuvası,
Bu eşqə həmdəm olur doğmaların duası.
Vidalaşib məktəblə, cütlük Bakıya gəlir,
Ürəklərində arzu, istək göyə yüksəlir.
Nəbi öz arzusuyla hərbi məktəbə gedir,
Həcər isə həkimlik arzusuna tez yetir.
Dünyanın xoşbəxti tək sevinir hər ikisi,
Dilə gəlir könüldə qurduqları sevgisi.
Nəbi ilə Həcərin qurulur toy mağarı,
Olurlar bir-birinin çox istəkli, tən yarı.
Bu sevgidən dünyaya gəlir bir oğul, br qız,
Onlara bu doğmalığ şərəf gətirir yalnız.
Oğula Nəbi adı, qıza Həcər adını,

Qoyaraq yaşadılar bu eşqin saf andını.
Xalqımızın çox gözəl adət-ənənəsi var,
Qəhrəman oğullara igid tək baxır onlar.
Keçdiyi yollarını dastana döndərirlər,
Onlardan sevə-sevə hər an söhbət edirlər.
Bu sevgidən yaranıb “Koroğlu”, “Qaçaq Nəbi”,
Gələcək nəsillərə ötürüblər birbəbir.
Bu xalq unuda bilməz “Dədə Qorqud” soyunu,
Bu soy üstə tanıyıb xalq qəhrəman oğlunu.
Xalqın sevgisi böyük igid oğullarına,
Ehtiramla yad edib, ehtiyac duyub buna.
Tarixin yaddaşdı belə igidlərimiz,
Onları biz fəxrlə sevmişik hər birimiz.
Şah İsmayıl Xətai, Babək kimi qəhrəman,
Bu xalqın ürəyində yaşayacaqdı hər an!

Bürüyür hər bir yanı, bu zaman qara xəbər,
Yenə düşmən hiyləsi, yenə də müharibə.
Erməni vandalları Qarabaği istəyir,
Rus şovinst dostundan yenə kömək diləyir.
“Böyük bir Ermənistan” yaratmaqdır niyyəti,
Gedir İki əsirdi antitürk siyasəti.
Min doqquz yüz doxsanın iyirmi yanvar günü,
Tarixin qan yaddaşı, millətin ağlar günü.
Millət ayağa qalxıb gec də olsa oyanmış,
Azadlığın yolunda ölümüylə dayanmış.
Gözündə qoymaq üçün bu azadlıq arzusunu
Xalqımın qanın tökdü keçmiş Sovet Ordusu,
Xüsusi qəddarlıqla amansızlıq edərək,
Xalqımın üzərinə tankları yeridərək.

Qana boyadı xalqı, doğma əziz Bakını,
Heç kəsə rəhm etmədən əzib tökdü qanını.
Əliyalın xalqımın üstündən tanklar keçdi,
Xalqım qorxmadı ancaq azadlığını seçdi.
Hər yanda yaralılar, var insan cəsədləri
Milyon-milyon insanın yarılmışdı sədləri.
Yenə də imperiya türk qanına susamış,
Bu xalqın qeyrətini ayaqlar altda almış.
Lakin xalqın birliyi güc gəlmişdi onlara,
Yox demiş əsarətə, yox demiş istismara.
Yox dedi imperiyanın çirkin əməlinə xalq-
Bu arzusunun önündə durdu həqiqətlə haqq.
Xalq, qanı bahasına azadlığına çatdı,
Mənfur rus imperiyanın arzusuna daş atdı.
Yetmiş illik buxovun qırıldı zəncirləri,
Bəlli oldu hər kəsə rus xalqın əməlləri.
Müdrək xalqım axır ki, öz haqqını düz andı
Müstəqillik adını ölümüylə qazandı.
Çirkin əməllərindən doymayan rus millətin-
Türklərə ölüm eşqi oldu yalnız xisləti.
İşğalçılıq edərək birləşib erməniylə,
Qarabağı zəbt edir min cürə hiyləsiylə.
Yenidən Qarabağa dişlərini qııcıyır,
Neçə illik Qarabağ həsrətinə acıyır.
Bu mənfur niyyətindən çəkilməyən erməni,
Qarabağı özünə sayır doğma vətəni.
Güllələnir hər yerdə bu yerin vətəndaşı,
Başlayır Qarabağda ölüm-dirim savaşı.
Vətənin oğulları qalxır ayağa bu an,
Dilində şüar olur - "Qarabağ Azərbaycan!".

Yurdundan-yuvasından didərgin düşür ellər,
Qaçqın-köçkün adında qana dönür könüllər.
Silahlanır erməni rusların köməyiylə,
Azğınlaşır yenə də şovinst hiyləsiylə.
Türk qanından doymayan rus-erməni xisləti,
Çirkin əmllərindən çəkilməyirlər qəti.
Tək qalır Azərbaycan, ürəyi qanla dolur.
Yenə də parçalanır, yenə də işğal olur.
Vaxtilə imzalanmış "Türkmənçay", "Gülüstan"ı,
Neçə yerə bölmüşdür Bütöv Azərbaycanı.
Parçaladı bu imza tarixi torpaqları,
Qorudu vətənimə düşmən havadarları.
Ürəyi iki yerə böldülər bir gecədə,
Qəssab tək qan içməkdən doymadılar necə də.
Beləcə zülm etdilər Azərbaycan türkünə,
Təkcə Araz ağladı vətənin bu gününə.
Sonra da başladılar köçürülmə işinə,
Yavaş-yavaş vətəni hey çəkdilər dişinə.
Tarixi ərazilərə kütləvi köç başladı,
Bu köçlər vətənimin ürəyini daşladı.
Köçürülüdü erməni İrandan Naxçıvana,
Qarabağa, sonra da, o qədim İrəvana.
Mənfur düşmənin kökü o zamandan qoyuldu,
Bununla da vətənin gözü hər an oyuldu.
Düşmən yer eylədikcə vətənimdə özünə,
Türkə düşmən kəsildi dağ basdılar gözünə.
Qırdılar, məhv etdilər, Azərbaycan türkünə
Dədə-baba yurdundan çıxartdılar köçünü.
Bu köç davam edildi 20-dən 65-ə,
Stalinizm dövründən qol qoyuldu bu işə.

İlan mələyən yerlər, Kür-Araz ovalığı,
Çəkdi soydaşlarıma dağ üstündən bir dağı.
Oldu səksən səkkizdə son təmizləmə işi,
Ürəkləri dağladı zamanın bu gərdişi.
Bir nəfər türk qalmadı, doğma İrəvanımda,
Qaçqın-köçkün düşdülər öz doğma yurdlarından.
Dişlərini qıcadı şovinst İmpəriya,
Gəlmədi bircə kəs də vətənimçün haraya.
Azğınlaşmış vəhşi tək erməni quldurları,
Saldılar çölə-düzə biçərə insanları.
O quldur ermənilər baş kəsən cəllad kimi,
Oldu İrəvanımın, oldu qəddar hakimi.
Sonra da Qarabağa dişlərini qıcadı,
“Bpyük Ermənistan” yaratmaqdı muradı,
Ancaq bu muradını kəm qoydu igirlərim,
Qarabağın uğrunda ayağa durdu ərlərim.

Köçür Mingəçevirə Nəbi ailəsiylə,
Onlarla sağollaşıb qaydır müharibəyə.
Hərbiçi tək atılır o, könüllü döyüşə,
Düşmən lərzəyə gəlir, düşür yaman təşvişə.
Nəbinin igidliyi gəzir dillərdən- dilə,
Cəsur komandır kimi tanınır o, tezliklə.
Qəhrəmanlıq göstərib döyüşür bir neçə il,
Əzir düşmənin başın, onları edir zəlil.
Döyüşlərin birində Nəbi qəhrəman kimi,
Şəhidlik zirvəsinin olur igid hakimi.
Dəfn olunur Bakıda,
Şəhidlər Xiyabanında.
Dəfn olunur onu sevən

Könüllər sultanında.
Tez-tez Mingəçevirdən,
Uşaqları gəlirlər.
Nəbinin məzarını
Ziyarət eyləyirlər.
Nəbinin gözlərində çağlayırdı buludlar,
Qisas almaqdan ötrü gərginləşdi o ki var.
Baxdıqca qəbirlərə ürəkləri dağlanır,
Düşməne nifrət hissi qəlbində alovlanır.
Gör neçə ana-bacı, qardaş-oğulsuz qalmış,
Neçə ailə başsız, ocaq sönüb qaralmış.
Gözləri yolda qalan neçə körpə atasız,
Neçə nişanlı oğul qaldı toysuz-mağarsız.
Kəsirdi bu ağrılar qəlbini bıçaq kimi,
Nifrətindən yanırdı ürəyi ocaq kimi.
Düşməni önündə özün bir anda hiss eylədi,
"Bu qan yerdə qalmasın" - öz-özünə söylədi.
Nəbinin gözlərində qisas hissi yanırdı,
Vətənə məhəbbəti içdən alınlanırdı.
Baxdıqca atasının o məğrur baxışına,
Bacısının gözündən axan qəm yağışına
Hərbiçi olmaq eşqi, cəbhəyə getmək eşqi,
Keçdi dərhal könlündən tezcə böyümək eşqi.
Baxdılar, seyr etdilər şəhidlərin qəbrini
Hər şəhidin qəbrindən asdılar öz səbrini.
Bu səbirin içində intiqam, qisas hissi,
Doğma torpaqlarının qışqırığı, haray səsi.

Aradan illər keçir, böyüyür uşaqları,
Böyüyür onsuz qalan könül yaraşıqları.

Hər iki bacı-qardaş ali məktəbə gəlir,
Qəlbində arzu-dilək sanki göyə yüksəlir.
Nəbi hərbi sahəni, Həcər həkimlik seçir,
Çox yüksək balla onlar qəbuldan rahat keçir.
Nəbi hərbiyə gedir, canla-başla çalışır,
Vətənə xidmətinə doğmalarıqla alışıır.
O, hərbi xitməni artıq başa vurmuşdu,
Vətənin keşiyində ləyaqətlə durmuşdu.
Onun əsgər qəlbində ata yurdu nisgili,
Gözündə uşaqlığın getməyən həsrət seli...
Parçalanmış ümidi, parçalanmış arzusu,
Həm şəhid atasının, həm torpağın qisası.
Narahat ürəyində bu əzab yaşayırdı,
Ağrını oğul kimi çiyində daşıyırdı.
Vətən müharibəsinin igid oğullarının,
Atasıyla bərabər anırdı adlarını.
“Öncə Vətəndir” deyib döyüşən qəhrəmanlar,
Şəhidlik zirvəsinə şərəflə ucalanlar
Məqsədləri vətəndir, torpaqdır, həm anadır!
Bu vətən bir yanadır, onlar da bir yanadır.
“Ürəyimcə almasam qisasımı düşməndən,
Bağışlamaz heç məni nə anam, nə də vətən.
İşğal altında olan vətən torpaqlarının,
Lalə meşələrin, boynu bükük dağların
Harayını eşidib dözə bilmirəm daha,
Gedəcəm düşmən üstə, ümidim tək Allaha.”
Bu sözləri söyləmiş əfsanəvi qəhrəman,
Adı dillər əzbəri, igid Mübariz oğlan.
O gecənin yarısı tərək edərək hissəni,
Var gücüylə susdurur erməni qüvvəsini.

Şığıyır ildırım tək düşmən üstünə bir an,
Minalı sərhədləri keçir o dayanmadan.
Gözlərində dondurur vaxtı da, zamanı da
Vaxtını fəvqə vermir, ötürmür bir anı da.
Biçir, türkün qanına susayan ermənini,
Doğma torpaqlarımda ulayan ermənini.
Ölümün gözlərinə dik baxan Mübarizim,
Qəhrəmanlıq simvolum, ərən, igidlik rəmzim.
Göstərir düşmənlərə kimin kim olduğunu,
Bu torpaqda şir kimi oğul doğulduğunu.
Qorxu içində qalan düşmən bir anlıq çasır,
Ağzında dili təpir, ayaqları dolaşır.
Bir anlıq sanırlar ki, qoşun gəlib üstünə,
Baxaraq hər tərəfə görürlər ki, qoşun nə?
Tək bircə türk əsgəri onları qırıb töküüb,
Darmadağın etdiyi hərbi hissə tam çöküb.
Belə bir cəsarətə düşmən tamam mat qalır,
Qarşıdakı əsgəri tək görəndə sarsılır.
Onlar türk əsgərinin kim olduğunu anaraq,
Bu zülümə hönkürüb için-için yanaraq
Çökdülər dizi üstə bu heyrətin içində
Əridilər vətənə sədaqətin içində.
Mübariz İbrahimov igidliyin örnəyi,
Onun vətən sevgisi qüruru, ölməzliyi.
Yayıldı vətənimdə, bütün türk dünyasında,
Mübarizlik məktəbi yaşandı hər yaşında.
Rembo adı verildi bu məğrur igidimə,
Cəsurluq abidəsi ucaldı şəhidimə.
Gələcək nəsillərə Mübariz ünvan oldu,
Tarixin yaddaşında böyük qəhrəman oldu.

Mübariz igidliyi Nəbini ruhlandırır,
Onunla fəxr edərək bu yola can yandırır.

Nəbi yüksək rütbəli bir hərbiçi olmuşdu,
Atası tək ucaboy, ətə-qana dolmuşdu.
Hər gün deyirdi kaş ki, müharibə başlaya,
Qarşımda tab gətirməz nə daş, nə də ki qaya.
Atılam meydana, düşmənin nəfəsini,
Kəsərəm o azğının İrəvanda səsini.
Alaram Qarabağın, Qubadlının haqqını,
Gedib Şuşaya qədər tökərəm düşmən qanını.
Rahat dura bilmirdi erməni qanıçənlər,
Susayıb qanımıza, bizi hər gün biçənlər.
Səhər-səhər yayılır hər yana qara xəbər,
Tovuzu tutubdular atəşə ermənilər.
Əsgərlər arasında çoxlu yaralılar var,
Düşməne cavab verib şəhid olur oğullar.
Bu anda bir xəbər də verildi xalqa birdən,
Hamı ayağa qalxdı, hayqırdı hamı yerdən.
Xalqın general oğlu Polad Həşimov şəhid,
“Qanın yerdə qoymaq olmaz belə bir igid”.
Bütün ölkə qarışdı hamı Polad söylədi,
Ali Baş Komandana bizə əmr edin dedi.
Polad, polad vüqarlı, çox dəmir iradəli,
Hərbi güc-savadıyla daim gedib irəli.
Vətənə olan sevgi, sevgiyə olan inam,
Poladı polad kimi yetişdirib bütöv, tam.
Sinəsin sipər edib Aprel döyüşlərində,
Qəhrəmanlıq var onun türk qanında, genində.
Əsgər kimi sevilib, komandır tək ucaldı,

Əsl hərbiçi kimi general adın aldı.
Ucalqıca sadəlik oldu baş ucalığı,
Ucalara qaldırdı şanlı vətən bayrağın.
Erməni vandalları Tovuzda can atanda,
Polad General kimi dayanmadı bir an da.
Layiqli cavab verdi dəstəsiylə düşməne,
Canın qurban eylədi doğma əziz vətənə.
General şəhid kimi səs saldı bu adıyla,
Vətənə sevgi verən azadlıq muradıyla.
Bu cəsarət hünəri xalqı oyatdı o gün,
Qoşuldu bütün gənclər dəstə boy atdı o gün.

Müharibə istədi xalq ayağa duraraq,
Oğullar qisas dedi izdihamı yararaq.
Növbə ilə adları yazıldı siyahıya,
Hər kəs qoşuldu birgə bu müqəddəs haraya.
Hazır idi döyüşə Nəbi hərbiçi kimi,
Ürəkdən sevinirdi cəsur döyüşçü kimi.
Azad olacaq idi işğaldakı torpaqlar,
Neçə illik həsrətə son qoyacaqdı onlar.
Rütbəli zabit kimi, Xüsusi Təyinatlarda,
Nəbi təmkinli idi, hər yerdə, hər bir halda.
Aprel döyüşlərinin igid, qəhrəman oğlu,
Qubadlının sevilib, cəsur tanınan oğlu,
Mais Barxudarov tək, igid General mayor,
Vətən sevgisi əzəl gündən ona oldu yar.
Lələtəpə uğrunda gedən döyüşlərdə o,
Tank üstündə getmişdi birinici cərgədə o,
Əsgərlər generalın bu qorxmaz döyüşündən,
İlham alırdı sanki tutduğu hər işindən.

Aprəl döyüşlərinin rəhbərlərindən biri,
Vətən müharibəsinin mükəmməl komandiri,
Əzəmət, vüqar hissi Hikmət Mirzəyevin də,
Dərindən kök salmışdı onun saf gözlərində
Adı xalqın qəlbində, Şuşa fatehi kimi,
Vətən eşqi ucaltdı, oldu xalqın hakimi.
Belə generalların Nəbi ilə görüşü,
Nəbiyə qanad verdi sevdirdi bu döyüşü.
Nəbinin hünərindən hər ikisi xəbərdar,
Ona döyüş yolunda eylədilər etibar
Beləliklə, Nəbi də Xüsusi təyinatlarda
Birləşərək döyüşə atıldı ağır anda.
Sevinərək qabaqda gedirdi döyüşlərin,
Hər kəs aydın görürdü bu igidin hünərin.
Neçə il işğal altda inləyən torpaqların,
Həsrətdən gözlərində yaş donan insanların,
Ah-naləsi qalmışdı hər dağda, hər dərədə,
Onları da düşündü Nəbi bu vaxt bu vədə.
Nəbini hər kəs sevir, bu rəşadət, bu şanla,
Hətta Hikmət Mirzəyev görüşmüşdü onunla.
Bacısı Həcər həkim arxa cəbhədə idi,
Hər gün ağır xəstələr, yaralılar gəlirdi.
Ölümdən qurtarırdı bəzən ağır xəstəni,
Yatmırdı bütün günü, dincəlmirdi gecəni.
Tez-tez danışırdı o qardaşı Nəbi ilə,
Ona dayaq olurdu xoş sözlü diləyiylə.
Vətən torpaqlarında müharibə gedirdi,
Hər gün rayonlar, kəndlər, hey azad edildirdi.
Hər gün şəhid xəbəri, ölüm ilə üz-üzə,
Zəfərimiz uğrunda gedirdi mübarizə.

Artıq azad olmuşdu Füzuli, Suqovuşan,
Cəbrayilla Qubadlı, bir də gözəl Zəngilan.
Hər gün ölkə başçısı xəbərləri verdikcə,
Cəsur oğullarımız torpaq azad etdikcə,
Fərəhlənir, sevinir hamı ayağa durur,
Azadlığın eşqiylə ürəklər eyni vurur.
Ağdamın, Ağdərənin alınması xəbəri,
Bürüyür bircə anda, bürüyür hər bir yeri.
Hətta xaricdə olan soydaşlar da sevinir
Hamı bu şad xəbərə xoş danışır, xoş dinir.
Noyabrın 20-si Ağdam alınan günü,
Hamı bayram eylədi sanki bu toy-düyünü.
Kəlbəcər, Laçın haqda danışdıqlar gedirdi,
Bu rayonlar döyüşsüz azad ediləcəkdə.
Silahsız, döyüşmədən alınaraq bu yerlər,
Qəhrəman Ordunuza sakit təhvil verdilər.
Ağdam, Laçın, Kəlbəcər qurtulmuşdu işğaldan,
Qurtulmuşdu o zalım düşmənin caynağından.
Əsir düşmüş Xocalım, Xankəndim, Xocavəndim,
Mədəniyyət beşiyi Şuşadır bazubəndim.
Onları almaq üçün dəstələndi oğullar,
Yenə də əmir gəldi, dayanın dedi onlar.
Bu xəbərdən məyusluq duysa da döyüşçülər,
Ancaq döyüş əmrinə onlar hazır idilər.
Ermənilər yenə də hiyləyə əl ataraq,
Laçına gələn yolda qoşunuyla yataraq,
Fikirləşdilər yalnız ya Qırmızı Bazardan,
Ya da Laçın tərəfdən keçəcəklər oradan
Düşündülər başqa yol yoxdu Şuşaya girmək,
Buna ağıl lazımdı, bir də dərin düşünmək.

Belə aqlın sahibi Hikmət Mirzəyev idi,
Qayalarla Şuşaya girmək əmrini verdi.
Xüsusi Təyinatlıların rəisidi bu igid,
Vətənimin ürəyi, nəfəsidi bu igid.
Bizim cəsur igidlər tez Daşaltı tərəfdən
Sıldırım qayalara dırmaşaraq hər yerdən.
Yeriyib düşmən üstə, əllərində bıçaqla,
Yorulmadan getdilər tək piyada ayaqla,
Uzun bir yol keçərək, qorxu bilmədən onlar
Kəsib düşmən üstünü bir anlıq dayandılar.
Bircə güllə atmadan, sakit irəliləyərək,
Düşmənin həmləsini darmadağın edərək
Düşmən gözü bərəlmiş, mat qalmışdı bu işə,
Bu qəfləti hücumdan düşmüşdülər təşvişə.
İndi tanıdı onlar Azərbaycan oğlunu,
Azərbaycan igidi sübut etmişdi bunu.
Pərən-pərən olmuşdu dığalar bircə anlıq,
Onlara bu basqılar qalmışdı çox qaranlıq.
Gəbərmişdi it kimi meyitləri hər yanda,
Qalanları qaçaraq gizlənmişdi qınında.
Qurtarmışdı Şuşamın canı mənfur düşməndən,
Rahat nəfəs alırdı doğma olan bu vətən.
Ali Baş Komandanın səsi gəldi efirdən,
“Şuşamız alınmışdı” deyə səsləndi birdən.
Sevinirdi xalqımız, sevinirdi hər bir kəs,
Yayılmışdı hər yana bu vətən haraylı səs.
Komandir Mirzəyevin döyüş əmri səsləndi,
Hazırlaşın bu gecə alınmalıdı Xankənd,
Sonra onun dalınca alınmalı Xocavənd!
Girmişdi Xankəndinə, alınmışdı yarısı,

Alınacaqdı sonra Xocalının qisası.
Lakin imkan vermədi “rusun sülhmərəamları”,
Yenə oyun oynadı imperiya tulaları.
Dözmədi haqsızlığa igidlərimin qanı,
Uca dağlar aşaraq tez aldılar Şuşanı.
Bu silahsız dəstələr, xüsusi təyinatlar,
Əlbəyaxa döyüşüb düşməni susdurdular.
Aldılar Şuamızı Nəbigilin dəstəsi,
Yayıldı hər bir yana qələbənin son səsi.

Şuşa həbsxanası...
Var burda neçə dustaq.
Neçə ölüm kürsüsü,
Neçə ömürdan qıraq.
Öz doğma torpağında,
Gavur düşmən əlində
Neçə ildi sevdiyi.
Vətən sözü dilində.
Nəbi öz dəstəsiylə,
Açır dustaqxananı.
Açır ürək ağrıdan,
Ölüm qoxan zindanı.
İçərdə yeddi nəfər
Qocalıb əldən düşmüş,
Qoca döyüşçülərdi,
Hər birisi qəhrəman,
Hər birisi bir ərdi.
Birinci müharibədən
Əsir düşmüş igidlər.
Hər gün can verə-verə,

Hər gün ölmüş igidlər.
Neçəsi həlak olub,
Vidalaşmış həyatla.
Neçəsin sağ aparmış,
Düşmən çox ehtiyatla.
Nəbi onları tutur sorğu-suala bir-bir,
Hardan, kim olduqları haqda xəbər öyrənir.
Bir qoca əldən düşmüş dustağın adı Nəbi,
Yoldaşın adı Həcər, oğlunun adı Nəbi.
Soruşanda söyləyir, "Qubadlıdanam oğul,
Mollu kəndindənəm, əslən ordanam oğul".
Eşitdikcə Nəbinin ürəyi tir-tir əsir,
Ola bilməz bu qədər insan sağ qala əsr.
Bu atasıdır onun, ölməyib sağ qalıbdı,
Atasının yerinə kimsə şəhid olubdu.
Hətta qəbrin üstünə yazılıb ad-soyadı,
Əsir olan bu ata daşıyıb şəhid adı.
Atılır atasının üstünə dərhal onun-
Qucaqlayıb öpərək sevələyir boyunu.
Ata-bala sevinir bu qəfləti görüşə,
Yanıdakı dostlar da mat qalmışdır bu işə.
Tapşırır dustaqları hərbiçi yoldaşlara,
Tez aparın onları, çatdırın doğmalara.
Atanın vəziyyəti bu an çox kəskinləşir,
Eşitdiyi xəbərdən halı bir az pisləşir.
İnanmır qarşısında onun oğludu duran,
İnanmır sinəsində ürəyidi sağ vuran.
Xəbər tutur bu işdən Hikmət Mirzəyev bu an,
Dərhal tədarük görür fəvqə getməyir zaman.
Zəng edərək Nəbiyə Bakıya getmək üçün,

İcazə verir ona dərдинə yetmək üçün.
Atanı aparmağa Helikopter göndərir,
Bu barədə Nəbiyə dərhal xəbər də verir.
Beləliklə, Nəbini Bakıya gətirirlər,
Xəstəxanaya onu dərhal yerləşdirirlər.
Sağalmasına onun çox az bir ümid qalmış,
Ömrünün çoxu getmiş, əsirlikdə qocalmış.
Bacısına xəbəri çatdırır ehtiyatla,
Tələsir burda zaman, dəqiqəylə, saatla.
Həkimlərlə bərabər göstərir qulluq ona,
Çoxdandır həsrət qalmış sevimli atasına.
Hazırdı oğul kimi canından can verməyə,
Allaha dua edir ona kömək etməyə.
Atasına sevərək qulluq eyləyir Nəbi,
Xoş arzu, xoş sözləri ona söyləyir Nəbi.
O, ata sevincini yaşayır çox qürurla,
Atası bu sevinci yarı bölür onunla.
Sığallayır başını sinəsinə sıxaraq,
Ata-oğul sevinclə bir-birinə baxaraq.
Atanın sağalması gün-gündən irəliləyir,
Hər kəs bu xoş gün üçün çoxlu dua eyləyir...

Oğul Nəbi evlənib, qız Həcər ərə getmiş,
Nəbi oğluna Nəbi, qız Həcər adın vermiş.
Beləcə nəvələr də ata-baba adını
Saxlamışdı hər biri doğma ad, soyadını.
Eyni sənət, eyni ad
Yazılır onların da
Ömürlərinə heyhat...
Ata Nəbi bu ağır xəstəlikdən sağalır,
Hər kəsin köməyiylə artıq ayağa qalxır.

Oğul fikirləşir ki, atası sağalıbdır,
Ananı gətirməyin artıq vaxtı çatıbdır.
Oğul tez anasının başın üstün kəsdidir,
Onu bu müjdə üçün aparmağa tələsir.
-“Ana, ay ana, sənə gözəl bir xəbərim var,
Amma heç nə soruşma, hər şey bilincə nolar.
Əynini gözəl geyin, birgə gedək mənimlə,
Unudaq qəm-kədəri, deyək-gülək mənimlə.
Gətirir anasını atasıyla görüşə,
Bütün qohum-əqraba sevinirlər bu işə.
Xəstəxanaya girən, ana bir anlıq çaşır,
Xəyalları çox olan keçmişində dolaşır.
Nəbi sevincək halda anasına üz tutub,
Qəlbindəyaşatdığı ata dərdin unudub...
Başına gələnləri danışır anasına,
Sanki bir həyat verir gülüzlü sonasına.
Ana inana bilmir gəlib yar görüşünə,
Neçə illik həsrətin, sevginin səcdəsinə.
Gözlərinə inanmır o cavan Nəbisindən,
Bir əsarət qalmamış, onun gözəl sinindən.
Yenə də inanmayıb çox tərəddüt eyləyir,
Nəbi çox cəsarətlə ona belə söyləyir:
-Deyirdin ki, nə zaman itsən səni tapacam,
Boynundakı xalından mən səni tanıyacam”.
Həcərin gözlərindən yaş sel kimi axırdı,
Neçə illik həsrətin gözlərinə baxırdı.
Allahına şükr edib düşür ayaqlarına,
Göz yaşlarıyla baxır boynundakı xalına.
Sevincdən qışqıraraq, bizim Nəbidir, deyir
Qarşında diz çökərək ona səcdə eyləyir.
-Yuxuma çox gəlmisən, sağ olmağın bilirdim,

Sanki hər gün, hər gecə yolunu gözləyirdim.
İnanmırdım o şəhid məzarı sənin idi,
Sanki yad bir insanın olması bəyan idi.
Fəxr edib inanmışdım şəhid olmusan deyər,
Yığılmırdı yollardan ancaq gözlərim niyə...
Otuz ildi mən səni şəhid kimi bilsəm də,
Gizlin-gizlin ağlayıb, gizlin-gizlin olsəm də...
Bilirdim ki, hislərim, yuxum yalan deyilmiş,
Mənim Nəbim sağ imiş, mənim Nəbim ölməmiş.
Daha vermərəm səni bil, ölümün əlinə,
Batmarıq heç bir zaman qəm-kədərin selinə.
Daha qorxma ölümdən, mən ölüncə qulunam,
Yenə həmin Həcərin, yenə həmin sonanam.

Nəvə Nəbiylə Həcər dolanırlar başına,
Babanın göz yaşları qarışır göz yaşına.
Allahına üz tutub bu xoşbəxt günü üçün,
Baba dua eyləyir onlara baxıb hər gün.
Nə yaxşı ki, ölmədim bu günləri də gördüm,
Övladlarımın bu gün şirin barını dərdim.
Oğlum Nəbiylə qızım Həcərin övladları,
Nəbi, Həcər adını bölüblər mənle yarı.
Maşallah böyüyüblər onlar da bizim kimi,
Olacaqlar bu nəslin baş tacı, baş hakimi.
Baba Nəbi haqlıydı dediyi hər sözündə,
Oğlu, qızı, nəvələr bir dünyaydı gözündə.
Hər birisi Həcərdi, hər birisi Nəbiydi,
Sənətləri də eyni, adları da eynydi.
Bu heyranlıq içində baba Nəbiylə, Həcər,
Yaşadılar bir müddət, yaşadılar bəxtəvər.
Artıq nəvələri də ali təhsil alırdı,

Onların hər birisi doğma Bakıda qalırdı.
Qocalmışdı baba da, qocalmışdı nənə də,
Bu qocalıqdan baxıb, fəxr edirlər yenə də.
Artıq babayla nənə nəvə toyu istəyir,
Çağırıb oğlun, qızın bir məsləhət eləyir.
Ata-oğul Nəbilər, ana Həcər, qız Həcər,
Otururlar üzbəüz, açılır saf ürəklər.
Ata Nəbi başlayır sözüne çox ahənglə,
Nənə Həcər bu sözə naxış vurur min rənglə.
Ay bala, nəvə toyu istəyir ürəyimiz,
Daha Allahdan bizim yox başqa diləyimiz.
Çox şükür ki, nəvələr boya-başa çatıblar,
Evlənmək vaxtlarıdır, artq yaşa çatıblar.
Könlümüzdən keçir ki, onları evləndirək,
Bibiqızı, dayıoğlun bir yerdə xoşbəxt edək.
Razılığın alsaydıq toylarını edərdik,
Biz də ki, bu dünyadan rahat ölüb gedərdik.
Hər iki bacı qardaş bu sözdən xoşhal olur,
Ürəkləri açılır, gözlər sevinclə dolur.
Demə Nəbiylə Həcər bir-birini sevirilər,
Ancaq ata-anadan bunları gizlədirilər.
Xeyir-duasın edib dayoğlu, bibiqızın,
Şamını yandırılar bir cüt yanar ulduzun.
Şükür edir Yaradana, şükür edir valideynlər,
Taleyin xoş gününə ürəkdən sevinirlər.
Həyat verir onlara, övladların sevgisi,
Yayılr hər bir yana bu taleyin xoş səsi.
Nəvə Nəbiylə, Həcər xoşbəxt həyat qururlar,
Baba Nəbiylə Həcər ömrü başa vururlar.
Burada başa çatır bizim də dastanımız,
Qoy bəxtiyar yaşasın bütün cavanlarımız!

Mündəricat

Tərcümeyi-hal.....	4
Yaşa səni, Xuramanım	8
Sənə məktub yazacam	10
Xuraman xanımın geniş qəlbi	12
Maraqlı şeirlərin müəllifi	14
Haqqın, xeyirxahlığın söz sahibi	22

Vətən eşqi

Azərbaycan	39
Gözün aydın, ay Vətən.....	41
Vətən	42
Azərbaycan-Türkiyə	44
Şəhidlər xiyabanı	46
Xocalı harayım.....	49
Vətən adlı şəhidlər	51
Ata	52
Goranboyum.....	53
Uzaqlara getmə.....	54
Ay Laçın.....	55
Ayasofiyam.....	57
Mən göy adamıyam	59
Ay ana	61
Unutmağa haqqım var	63
Döz ürəyim	64

Söylə, harda qalmısan	65
Oğluma	66
Ürəyim	68
Səni yuxuda gördüm	69
Nənəmin samovarı.....	70
Ayrılıq küləkləri	71
Ötdü sevgi qatarı.....	72
İzlərimiz.....	73
Nişanəsiz gedən qız	74
Bir gün olmayacam	78
Qızım Laçına.....	79
Səndən elə küsərəm	81
Xəyalımda yenə sən	82
Haqq aşiqiyəm.....	83
Gizli məhəbbət.....	84
Sevdiklərimizə dəyər verək.....	85
Yenidən dünyaya gəlmək istəyirəm	86
Bir gün çıxıb gedəsən	88
Sevgi işığı	89
Yaşamaq istərsən... ..	90
Çalış	91
Səni yaşadacam	92
Qadınlar.....	93
Hər kəsdə olaydı	94
Darıxmaq.....	95
Yaz, dərdimi	96

Mən gedər oldum.....	97
Sən yox kimisən.....	98
Səcdənə gəlmişəm Şuşam	99
Kimim var ki, dağlarda	100
Kəndimiz yada düşür... ..	102
Görən darıxırmı heç.....	104
Unuda bilsəm əgər... ..	105
Kimsəyə söyləyəməm.....	106
Mən sevməyi sevərəm.....	107
Boşuna ümidlər verməyin... ..	109
Sənə getməyən yollar.....	110
Adsız şeirlər	112
Sevimli adın gedəcək.....	115

*Xuraman Muradovaya
həsr edilmiş şeirlər*

Xuraman adın	129
Xuramanım	130
Xuraman xanım.....	132
Nur üzlü Xuraman bacım	134
Çox yaşa, Xuraman xanım	135
Xuraman hanım.....	137
Sən ey gözəl insan, sən ey mərd qadın	139
Xuraman.....	141
Xuraman Muradova	142
Nəbi və Həcər dastanı	145

XURAMAN MURADOVA
“Sənə məktub yazacam”

i M Z A

NƏŞRLƏR EVİ

Direktor: Səbuhi Aslan
Dizayner: Veys Əliyev
Texniki redaktor: Hüseyn Məmmədov

Çapa imzalanmışdır: 28.12.2022

Ofset çapı. Əla növ kağız

Tiraj: 1000

Ünvan: Bakı, Mətbuat prospekti 529-cu məhəllə

Telefon: (012) 538-18-87,

(050) 263-16-16; (055) 263-16-17

email: imza_nesrler_evi@mail.ru